

Lập Kế Hoạch cho Bây Giờ, Ngày Mai và Tương Lai

Jeremy Ward

**Pave the Way
Mamre Association**

Level 1, 1428 Logan Road

Mt Gravatt Q 4122

Ph (07) 32915800

1300554402

Fax (07) 32915877

pavetheway@mamre.org.au

www.pavetheway.org.au

Tháng Mười Hai 2007

Vietnamese

Pave the Way – Mamre Association

Pave the Way giúp đỡ các gia đình xuyên suốt Queensland để làm rõ viễn cảnh của họ cho thành viên tàn tật trong gia đình và có kế hoạch thực hiện viễn cảnh đó. Chúng tôi khuyến khích việc lập kế hoạch được thúc đẩy bởi viễn cảnh, “cả cuộc đời”, xây dựng, nằm ngoài các kế hoạch dịch vụ và bảo vệ người thân lâu dài. Chúng tôi tin tưởng rằng chính những người khác sẽ bảo vệ và giúp đỡ mọi người trong việc xây dựng mạng lưới các cá nhân bao gồm cả Vòng Hỗ Trợ. Pave the Way mà một bộ phận của Mamre Association Inc và được tài trợ bởi Cơ Quan Dịch Vụ Người Tàn Tật Queensland.

Pave the Way:

- Cung cấp thông tin
- Tổ chức tư vấn cá nhân
- Gặp gỡ các nhóm nhỏ
- Tổ chức hội thảo (1 ngày, 2 ngày, 6 ngày)
- Hỗ trợ việc xây dựng mạng lưới và vòng hỗ trợ
- Cung cấp thông tin về luật pháp
- Đề cử nhóm các luật sư có kinh nghiệm về di chúc và ủy thác và các nhân viên chuyên nghiệp khác
- Xây dựng các chiến lược bảo hộ dài hạn cho các gia đình

Jeremy Ward [BA (Hons); LLB] là cha của ba thanh niên, người lớn nhất bị tàn tật và phải được giúp đỡ tại nhà riêng. Ông có nhiều năm kinh nghiệm về luật pháp liên quan đến người tàn tật và trong công việc với các tổ chức bảo hộ và với người tàn tật và gia đình. Jeremy là nhân tố chính trong việc thành lập Queensland Advocacy Inc nơi ông làm việc trong hơn mười năm trong công việc bảo hộ, luật sư và giám đốc. Ông là cựu thành viên của Tòa Bảo Hộ và Hành Chính Queensland và là cựu Thành Viên Cao Cấp của Ủy Ban Phân Tích Cựu Chiến Binh Liên Bang. Jeremy là thành viên của Nhóm Nghiên Cứu cấu thành Pave the Way tại Mamre Association nơi ông làm việc.

Thông Cáo Từ Chối Trách Nhiệm

Thông tin luật pháp trong Cuốn Sách này chỉ được áp dụng cho luật Queensland (Australia). Không có bất cứ phần nào trong cuốn sách này có thể trích dẫn như là một tư vấn pháp luật cụ thể. Mỗi người đọc nên tìm kiếm tư vấn pháp luật cụ thể theo trường hợp của họ và theo luật pháp của Tiểu Bang hay Vùng Lãnh Thổ Úc nơi họ sống.

Chính phủ của Queensland, cờ bạc của Cộng Đồng Benefit Quỹ cung cấp \$ 24.156,00 để Pave Way cho các dịch in và trang web dựa trên thông tin.

Mục Lục

Jeremy Ward.....	1
Pave the Way.....	1
Mamre Association.....	1
Level 1, 1428 Logan Road.....	1
Mt Gravatt Q 4122.....	1
Ph (07) 32915800.....	1
1300554402.....	1
Fax (07) 32915877.....	1
pavetheway@mamre.org.au.....	1
www.pavetheway.org.au.....	1
Phần 1 – Xây Dựng, Thực Hiện và Bảo Vệ Viễn Cảnh và Lập Kế Hoạch của chúng ta.....	6
Lời Giới Thiệu.....	6
Tương Lai và Hiện Tại.....	6
..... và hiện tại.....	7
Sự tập trung của viễn cảnh (vision) của chúng ta – thành viên trong gia đình bị tàn tật.....	7
Cơ cấu kế hoạch của chúng ta – giá trị và niềm tin của chúng ta.....	7
Lập kế hoạch những gì – viễn cảnh của chúng ta.....	8
Xây dựng viễn cảnh và lập kế hoạch như thế nào.....	9
Đưa vào kế hoạch những gì.....	10
.....	11
Một số đặc điểm của kế hoạch dài hạn đầy đủ.....	11
Lợi ích của việc lập kế hoạch.....	11
Biến kế hoạch của chúng ta thành sự thật.....	12
Lập kế hoạch như cách suy nghĩ.....	12
Điều gì làm và giữ con người an toàn.....	12
Xây dựng vòng hỗ trợ.....	12
Cá Nhân và Chính Trị.....	14
Bảo vệ viễn cảnh và kế hoạch của chúng ta.....	14
PLAN nhấn mạnh vào việc xây dựng mạng lưới cá nhân (vòng hỗ trợ). Đối với gia đình muốn trở thành thành viên suốt đời của PLAN, họ phải đồng ý với việc xây dựng một mạng lưới xung quanh thành viên bị tàn tật trong gia đình, với sự giúp đỡ của một nhân viên hỗ trợ được tuyển dụng bởi PLAN. PLAN sau đó sẽ thực hiện việc tiếp tục cung cấp nhân viên hỗ trợ để giúp đỡ mạng lưới trong thời gian dài trước và sau khi cha mẹ qua đời. PLAN cũng thực hiện việc theo dõi và cung cấp tư vấn cho người được ủy thác trong di chúc của cha mẹ và hỗ trợ mạng lưới cá nhân trong bất cứ việc biên hộ nào mà họ cần thực hiện. Sau khi cha mẹ qua đời, phí thành viên tiếp tục được trả bởi quỹ mà cha mẹ đã sắp đặt trong di chúc của họ.....	15

<u>Luật pháp liên quan gì tới những điều này?.....</u>	<u>16</u>
<u>Lời giới thiệu.....</u>	<u>18</u>
<u>Việc Bảo Trợ và Quản Trị.....</u>	<u>18</u>
<u>Di Chúc (Wills) và Ủy Thác (Trusts).....</u>	<u>26</u>
<u>Kết luận.....</u>	<u>41</u>
<u>Thông tin thêm.....</u>	<u>41</u>

Phần 1 – Xây Dựng, Thực Hiện và Bảo Vệ Viễn Cảnh và Lập Kế Hoạch của chúng ta

Lời Giới Thiệu

Khi chúng ta già đi thì nỗi lo lắng lớn nhất cho các gia đình có người tàn tật là “Chuyện gì sẽ xảy ra khi tôi qua đời?”. Ai sẽ chăm sóc con trai hay con gái, anh hay chị của chúng ta khi chúng ta không còn ở bên cạnh và chăm sóc cho họ? Chúng ta lo lắng rất nhiều đêm nhưng đã bao nhiêu lần chúng ta tiến đến giải quyết nỗi lo đó khi mà chúng ta luôn phải đối phó và đấu tranh với sự thật tại đây và ngay bây giờ. Tuy nhiên, việc thất bại trong việc hành động của chúng ta chính nó là một hành động. Khi chúng ta nói chúng ta không có thời gian hay chúng ta quá mệt mỏi hay chúng ta không biết phải bắt đầu từ đâu hay không có tài trợ nên làm thế để làm gì và chúng ta lựa chọn không làm gì cả.

Hai phần của cuốn sách này được dựa trên những suy tư về kinh nghiệm bản thân và của nhiều người khác. Chúng là những suy nghĩ và quan điểm này không nhất thiết được xem là quan điểm của Mamre Association. Những suy nghĩ của tôi được kích thích bởi cơ hội tham gia Hội Thảo Lãnh Đạo ở Western Australia vào năm 2002 tiến hành bởi Mạng Lưới Hỗ Trợ Cuộc Sống Hoạch Định (PLAN) từ Vancouver, Canada và thảo luận với Chernerts từ Toronto, Canada người có hơn 25 năm kinh nghiệm trong việc biện hộ công dân, dự án nhà cửa công cộng và gây dựng vòng hỗ trợ. Những cuộc liên lạc này đã khẳng định những điều tôi học được 25 năm trước khi lần đầu tôi tham gia biện hộ dân sự rằng tương lai của chúng ta là về mối quan hệ. Thật lý thú là biện hộ dân sự được hình thành bởi Giáo Sư Wolf Wolfsberger để đáp lại nỗi sợ của cha mẹ về tương lai. Vài năm sau tôi được yêu cầu nói chuyện với các gia đình về di chúc và ủy thác và nhanh chóng tôi nhận ra rằng lập kế hoạch cho tương lai yêu cầu hơn rất nhiều việc chỉ đơn giản tiếp cận cơ chế luật pháp hiện hành cho chúng ta.

Những suy tư của tôi cũng được phản ánh trong công việc của tôi tại Pave the Way thuộc Mamre Association ở Brisbane trong vòng 5 năm trở lại đây. Tôi đã có vinh hạnh được nói chuyện với nhiều gia đình trên khắp Queensland, những gia đình này đều vướng mắc với nhiều vấn đề hoặc là gia đình có con còn nhỏ hay gia đình đã có tuổi với hành viên ở mọi lứa tuổi. Tôi cũng đã học được rất nhiều từ việc thảo luận với đồng nghiệp tại Pave the Way và Nhóm Nghiên Cứu Pave the Way.

Tương Lai và Hiện Tại

Khi chúng ta suy nghĩ về tương lai, chúng ta cần nhớ rằng tương lai không phải ở khoảng cách rất xa hoặc như một vùng đất xa lạ. Nó nằm ở cuối câu văn tiếp theo của tôi, nó là tối nay khi chúng ta trên đường về nhà, nó là ngày mai, nó là tuần sau, năm sau, 30 năm sau, nó là khi đứa cháu tương lai của tôi trở thành ông bà. Khi chúng ta lo lắng về tương lai, chúng ta cần nghĩ tới chuyện gì sẽ xảy ra cho những người thân nếu chúng ta không còn ở bên cạnh và không thể chăm sóc cho họ vào ngày mai, mà không phải là lúc khi chúng ta biết chúng ta sẽ không thể làm những điều mà chúng ta làm hôm nay cho họ và ngày mai cho họ. Điều gì sẽ xảy ra nếu

chúng ta bị đâm bởi xe bus vào ngày mai và chúng ta đã hoạch định gì cho khả năng đó xảy ra?

Chúng ta có thể làm gì cho tương lai...

Khi chúng ta nghĩ về tương lai chúng ta có thể làm một số điều. Chúng ta có thể lờ nó đi; chúng ta có thể bất động với sợ hãi; chúng ta có thể chờ đợi những khoản tài trợ thoái thác; chúng ta có thể hy vọng và tin rằng ai đó hay dịch vụ nào đó sẽ tiến tới; chúng ta có thể trông đợi vào việc những thành viên khác của gia đình sẽ tiến tới; chúng ta có thể tin rằng chính phủ sẽ cung cấp. Khi chúng ta làm những điều này chúng ta thường lờ đi hiện tại.

Thay vào đó, chúng ta có thể lập kế hoạch cho một tương lai mà chúng và những thành viên của gia đình mong muốn. Một tương lai sẽ xảy ra. Thay vì chỉ đơn giản để nó xảy ra chúng ta có thể lập kế hoạch cho một tương lai mà chúng ta mong muốn.

.....và hiện tại

Khi chúng ta nghĩ và lập kế hoạch cho tương lai chúng ta cũng cần suy tư về hiện tại. Những điều mà chúng ta đang làm có đảm bảo rằng thành viên tàn tật của gia đình chúng ta có một cuộc sống giàu và ý nghĩa, an toàn và bảo đảm hay không? Chúng ta có đang nghĩ về việc bằng cách nào chúng ta có thể mang những người khác vào cuộc sống của họ, chúng ta thách thức họ như thế nào để họ phát triển và lớn khôn, để họ đóng góp vào cộng đồng? Chúng ta có hay không một viễn cảnh về mong muốn của chúng ta cho cuộc sống của họ vào thời điểm hiện tại cũng như trong tương lai?

Sự tập trung của viễn cảnh (vision) của chúng ta – thành viên trong gia đình bị tàn tật

Điều đầu tiên và trước nhất mà viễn cảnh cho hiện tại và tương lai của chúng ta tập trung vào là thành viên bị tàn tật trong gia đình. Họ nằm ở trung tâm. Nó không phải là yêu cầu mà chúng ta phải đối mặt trong việc cung cấp hỗ trợ ngày qua ngày, hay trong việc biện hộ, hay trong việc chúng ta tìm cách giảm bớt gánh nặng lo lắng trong tương lai. Thay vào đó, nó chính là thành viên trong gia đình bị tàn tật – người phải được tập trung vào trong viễn cảnh và kế hoạch của chúng ta.

Nói đến điều này, nếu chúng ta hoạch định một cuộc sống độc lập cho thành viên của gia đình, chúng ta cũng phải lập kế hoạch cho một tương lai khi mà chúng ta với tư cách là cha mẹ, hay anh chị, hay ông bà..., có khả năng sống một cuộc sống ít tập trung hơn vào họ và những nhu cầu của họ. Một viễn cảnh cho một cuộc sống độc lập cho thành viên gia đình của chúng ta cũng là viễn cảnh về cuộc sống của chúng ta, một cuộc sống ít bị phụ thuộc hơn trong việc đáp ứng những nhu cầu hàng ngày của họ.

Cơ cấu kế hoạch của chúng ta – giá trị và niềm tin của chúng ta

Điều quan trọng là chúng ta phải rõ ràng về những giá trị và niềm tin của chúng ta khi chúng ta xây dựng viễn cảnh và bắt đầu hoạch định. Chúng ta có tin rằng những

người tàn tật là những người có giá trị, sâu sắc, phức tạp và có đặc trưng riêng biệt, những người có thể cống hiến cho xã hội, mang lại niềm vui cho mọi người họ biết và cộng đồng của họ không? Hay chúng ta tin rằng chỉ với sự tàn tật của họ đã quyết định đặc trưng của họ rằng họ không có gì mang lại, chỉ biết nhận từ người khác và không có rất ít hoặc không có gì để đóng góp?

Bất cứ giá trị và niềm tin của chúng ta là gì, sự hoạch định của chúng ta sẽ phản ánh chúng. Nếu chúng ta không làm rõ những giá trị và niềm tin của chúng ta trước khi chúng ta bắt đầu, kế hoạch của chúng ta sẽ thiếu tính rõ ràng, sẽ bị lộn xộn và có nhiều khả năng sẽ làm hại người thân của chúng ta hơn là mang lại lợi ích. Nếu chúng ta không rõ ràng, kế hoạch của chúng ta sẽ bị chi phối bởi những giá trị và niềm tin của người khác – bởi chính phủ, bởi hệ thống dịch vụ, bởi những giá trị xã hội rộng hơn - hơn là những giá trị và niềm tin mà chúng ta chủ ý xây dựng. Có thể mất nhiều thời gian để làm rõ những giá trị và niềm tin của chúng ta nhưng việc chúng ta làm điều đấy là rất quan trọng.

Lập kế hoạch những gì – viễn cảnh của chúng ta

Chúng ta không bắt đầu hoạch định trừ khi chúng ta biết chúng ta muốn hướng tới đâu. Hầu hết chúng ta không lên kế hoạch cho một kỳ nghỉ mà không quyết định đi đâu vậy thì tại sao chúng ta lại lập kế hoạch cuộc sống cho thành viên thân thiết của gia đình mà không biết họ muốn tiến đến đâu trong cuộc sống của họ và chúng ta muốn họ sống như thế nào? Chúng ta cần phải có một viễn cảnh về những mong muốn của chúng ta và thành viên trong gia đình về tương lai. Viễn cảnh càng rõ ràng việc hoạch định càng dễ dàng hơn và quan trọng là việc làm theo kế hoạch càng dễ dàng hơn. Sẽ có nhiều người, nhiều tổ chức và các cơ quan chính phủ sẽ tìm cách thay đổi kế hoạch của chúng ta và nói rằng nó là không thực tế, rằng chúng ta không khả thi “trong một thế giới thực”. Chúng ta cần phải rõ ràng về viễn cảnh của chúng ta để chúng ta có thể đứng vững trước những sức ép này. Chúng ta sẽ có một quyền năng lớn khi có một viễn cảnh rõ ràng. Nếu chúng ta có một viễn cảnh rõ ràng thì chúng ta có lẽ sẽ là những người duy nhất ngồi vào bàn để đàm phán, những người mà sẽ đàm phán và có nhiều khả năng hơn trong việc định hướng và gây ảnh hưởng trong việc tranh luận.

Khi xây dựng một viễn cảnh, nơi bắt đầu tốt là để tìm kiếm xem chúng ta mong muốn gì cho chính chúng ta và các thành viên khác trong gia đình. Nếu chúng ta là bậc cha mẹ và có những đứa con khác, không nghi ngờ gì nữa chúng ta muốn con cái chúng ta khôn lớn để yêu thương và được yêu thương, có những người bạn gần gũi và giá trị, có những mối quan hệ tình cảm, được sống tại chính ngôi nhà của mình, được cống hiến cho xã hội thông qua công việc và các hoạt động khác mà họ lựa chọn, có những niềm vui, có cuộc sống giàu có và thành đạt, có thể tiếp tục học tập và khôn lớn, được trải nghiệm tất cả các khó khăn, thử thách và sự phức tạp của cuộc sống.

Tại sao chúng ta không mong muốn tất cả những điều này cho thành viên bị tàn tật trong gia đình? Có thể mất nhiều thời gian và khó khăn hơn để đạt được một số các mục tiêu trên nhưng điều đó không nên thu nhỏ viễn cảnh của chúng ta và viễn cảnh này là đáng được mong muốn và khả thi. Việc xây dựng một viễn cảnh hoàn toàn có nghĩa là cho phép chúng ta mơ ước mà không phải là bắt đầu làm những việc

những người khác nói cho bạn là có thể làm được theo như chương trình của họ. Thường thì các thành viên trong gia đình của chúng ta sẽ không đạt được tất cả những điều chúng ta mong muốn cho họ nhưng điều đó không thể cản trở việc mơ ước và mong muốn những điều tốt đẹp nhất cho họ.

Mặc dù trong những năm gần đây đã có nhiều thay đổi cho những người tàn tật, vẫn có những người sẽ nói với chúng ta rằng nhiều người tàn tật không thể sống tự lập một mình hay với người họ lựa chọn. Họ sẽ nói với chúng ta rằng những người tàn tật không thể làm được những công việc có ý nghĩa, có quan hệ tình cảm hay có những người bạn thực sự. Họ sẽ nói với chúng ta rằng họ nên sống với “những người giống họ”, trong nhóm không phải họ lựa chọn, được trợ giúp chỉ bởi những nhân viên được trả lương, được “trông nom” và quản lý trong ngày với những hoạt động được lựa chọn bởi người khác, bị cách ly với hầu hết các hoạt động diễn ra trong cộng đồng của họ, không được hỗ trợ để đóng góp cho xã hội mà bị đơn thuần mặc định chỉ là người được chăm sóc và là khách hàng của các dịch vụ.

Nếu chúng ta cho phép bản thân tin rằng đây là giới hạn của những điều có thể đạt được thì đây chính là những điều mà thành viên bị tàn tật trong gia đình của chúng ta sẽ đạt được.

Xây dựng viễn cảnh và lập kế hoạch như thế nào

Khi xây dựng viễn cảnh và kế hoạch, điều quan trọng là gia đình được kiểm soát. Đây nhất định là điều mà các dịch vụ và các cơ quan chính phủ nên khởi xướng và dẫn dắt dù họ có thể tích cực khuyến khích và hỗ trợ gia đình trong việc hoạch định. Đầu tiên thì ít nhất gia đình phải dẫn dắt và nắm quyền chỉ đạo của cả quá trình và các kết quả. Thực vậy, hầu hết tất cả những điều được thảo luận trong quá trình sẽ là những thông tin riêng tư của gia đình và chỉ được chia sẻ giữa những người giúp đỡ và người thân.

Điều quan trọng là gia đình bao gồm những người khác trong việc lập kế hoạch. Điều này cho phép việc đóng góp được rộng rãi hơn và quan trọng hơn điều này nghĩa là những thành viên của gia đình mở rộng, bạn thân và những người trợ giúp, những người mà có thể có vai trò quan trọng trong việc thực hiện kế hoạch tại thời điểm hiện tại và trong tương lai sẽ là một phần của cả quá trình và chia sẻ kết quả. Một số gia đình nói không có những người như thế trong cuộc sống của họ. Trong trường hợp đó thì bước đầu tiên là tìm và thiết lập ít nhất một hay hai người để giúp đỡ trong việc lập kế hoạch.

Không có điều gì là ảo thuật trong việc thực hiện việc lập kế hoạch. Một số gia đình có thể nhờ ai đó giúp đỡ xây dựng một quá trình hoàn toàn chính quy sử dụng nhiều công cụ hoạch định có sẵn, trong khi những gia đình khác sẽ mong muốn theo đuổi một quá trình không chính quy. Trong cả hai trường hợp thì điều quan trọng là ai đó sẽ đảm nhiệm vai trò ghi chép dữ liệu. Điểm then chốt là một khi viễn cảnh được xây dựng thì điều quan trọng là giữ cho viễn cảnh ở vị trí hàng đầu trong tâm trí của tất cả mọi người. Viễn cảnh là thứ dẫn dắt kế hoạch, thay vì được điều chỉnh hay thỏa hiệp để phù hợp với những điều có vẻ dễ đạt được. Việc chỉ định “người giữ gìn viễn cảnh” sẽ có thể có ích để nhắc nhở những người khác khi họ có vẻ thay đổi viễn cảnh. Bất cứ quá trình nào thì thức ăn và sự nghỉ ngơi là thứ không thể thiếu!

Đối với nhiều gia đình thì đây là những kinh nghiệm mới và một thành quả cần phải được chào mừng.

Đưa vào kế hoạch những gì

Khi nhìn vào nội dung kế hoạch của chúng ta, điều quan trọng là tập trung vào tất cả các mặt của cuộc sống

• nhà cửa	• tâm linh
• công việc	• chăm sóc sức khỏe
• các mối quan hệ và bạn bè	• an toàn tài chính
• nghỉ ngơi, vui chơi và các kỳ nghỉ	• ra quyết định
• niềm đam mê	• an toàn và bảo đảm
• giáo dục	

Đây không phải là danh sách đầy đủ nhưng nó được thiết kế để đảm bảo rằng không có gì bị bỏ quên. Nếu như quý vị có một lĩnh vực cụ thể mà quý vị cảm thấy không được bao trùm trong danh sách này (ví dụ như thông tin) thì hãy gộp nó vào trong danh sách. Theo đuổi danh sách này có thể giúp quý vị tìm ra thứ tự công việc và bắt đầu với những thứ mà có vẻ gây nản chí và quá khó khăn.

Những mục tiêu, tuyên bố hành động, những điều thiết yếu, những mốc thời gian và thời điểm đánh giá (khi chúng ta kiểm tra những điều chúng ta đã làm được đối chiếu với những điều chúng ta lập kế hoạch) là những thứ quan trọng để việc thực hiện được rõ ràng mọi người đều hiểu kế hoạch.

Mục tiêu	Hành Động	Bao Giờ	Ai	Review
<i>Nhà – Jill sẽ chuyển đến nhà của chính cô trong vòng 3 năm tới</i>	<i>Đưa tên của Jill vào trong danh sách Bộ Nhà Cửa</i> <i>Tìm các khả năng để Jill có thể ở nhà được để xem cô ấy sống như thế nào lúc xa gia đình và cô ấy cần những trợ giúp nào.</i>	<i>4 tuần tới</i>	<i>Mẹ của Jill</i>	<i>3 tháng</i>
		<i>12 tháng tới</i>	<i>Nhóm hoạch định của Jill</i>	<i>12 tháng</i>
		<i>12 tháng tới</i>	<i>Nhóm hoạch định của Jill</i>	<i>12 tháng</i>

Dĩ nhiên là hoàn cảnh cụ thể của cá nhân và gia đình sẽ quyết định lĩnh vực ưu tiên. Kế hoạch nên có tính sáng tạo, xây dựng và linh hoạt để có thể phù hợp với sự thay đổi của hoàn cảnh cho dù điều đó có vẻ chưa xảy ra nhưng sẽ xảy ra. Một bản phân tích về những điều có thể thay đổi sẽ giúp việc dự đoán những lĩnh vực mà sự linh hoạt là quan trọng nhất.

Kế hoạch nên thực tế và có thể đạt được. Điều này không có nghĩa là viễn cảnh bị thay đổi bởi những điều mà hiện tại được cho là khả thi bởi sự giới hạn của nguồn tài trợ hay các nguồn lực của gia đình. Thay vào đó nếu các mục tiêu có vẻ như không thể đạt được tại thời điểm hiện tại thì bước đầu tiên trong việc đạt tới mục tiêu có thể là việc nghiên cứu xem những người khác đã đạt được những mục tiêu tương tự trong hoàn cảnh tương tự như thế nào. Ví dụ như nếu mục tiêu là một

cuộc sống tự lập nhưng thành viên gia đình đòi hỏi sự trợ giúp ở mức độ cao, hiện tại không có nguồn tài trợ và nguồn lực của gia đình cũng bị giới hạn thì chiến lược đầu tiên có thể là việc tìm ra những gia đình khác đang tìm cách đạt được những thành quả tương tự để chia sẻ sáng kiến, chiến lược và hỗ trợ lẫn nhau trong cuộc đấu tranh này. Cho dù mục tiêu có vẻ không thể đạt được thế nào đi nữa, luôn luôn có một bước khởi đầu để chúng ta thực hiện, rồi bước tiếp theo và bước tiếp theo và tiếp tục như thế.

Một số đặc điểm của kế hoạch dài hạn đầy đủ

Kế hoạch của chúng ta cần phải đầy đủ và bao gồm chiến lược dài hạn. Những điểm sau đây đáng để ghi nhớ:

- bắt đầu lập kế hoạch sớm – ví dụ như việc theo học tại trường học trong vùng sẽ có nhiều khả năng để thành viên trong gia đình gặp gỡ với những đứa trẻ khác trong cộng đồng vùng hơn là việc đi học ở các vùng xa, việc này sẽ bắt đầu quá trình xây dựng mạng lưới vùng.
- làm những điều chúng ta có thể làm ngay ở lúc tuổi còn nhỏ để giúp đỡ thành viên của gia đình xây dựng những khả năng thích hợp – nếu chúng ta muốn họ trở thành một người trưởng thành độc lập thì việc họ càng có nhiều năng lực sẽ càng giúp họ sẵn sàng hơn trong việc đối diện với những thách thức trong cuộc sống độc lập.
- giữ liên lạc với các gia đình khác để chia sẻ kinh nghiệm và thách thức, để trợ giúp nhau và hoán đổi cho nhau những “hiểu biết đường phố” về chiến lược, dịch vụ và trợ giúp mà chúng ta không có được từ các dịch vụ thông tin
- nếu có khả năng hãy bắt đầu việc đầu tư dài hạn để giảm sự lệ thuộc của thành viên gia đình vào tài trợ của công cộng.
- tham gia và ủng hộ nhóm cha mẹ, nhóm biện hộ, các tổ chức và các sáng kiến nhằm vào việc trợ giúp người tàn tật và có hành động chính trị thay mặt họ - các nhóm này càng mạnh thì càng có nhiều khả năng sẽ có những người khác chăm sóc cho lợi ích của các thành viên gia đình chúng ta khi chúng ta không còn có khả năng làm việc đó nữa
- tham gia danh sách thư và nắm lấy các cơ hội học tập từ các buổi đào tạo trong vùng, các cuộc họp và các buổi khách mời nói chuyện
- chấp nhận sự thật là những kế hoạch trong sự nghiệp của chính chúng ta có thể cần phải được xem xét lại để đạt được những mục tiêu của chúng ta cho thành viên bị tàn tật trong gia đình.

Lợi ích của việc lập kế hoạch

Không có nghi ngờ gì rằng việc lập kế hoạch là khó khăn. Nó sẽ mất thời gian, năng lượng, sức lực và sự tận tâm. Nó ép chúng ta phải đối diện với sự thật, đối mặt với nỗi sợ hãi của chúng ta, phải làm việc để làm rõ viễn cảnh của chúng ta và phải hành động để thay đổi mà thường là đi theo hướng của những quan điểm ngược lại. Nó thường bao gồm những bước đi vào vùng chưa biết tới.

Nhưng lập kế hoạch cũng mang lại cảm giác của sức mạnh và tự chủ mà chúng ta không có khi chúng ta cho phép các chương trình của người khác xô đẩy cho dù đó

là chính phủ hay các dịch vụ hay thậm chí những người thân khác trong cuộc sống của chúng ta chẳng hạn những thành viên khác trong gia đình. Lập kế hoạch có thể mang lại tự do cho chúng ta, cho phép chúng ta có sáng kiến, có cảm giác tự chủ rằng chúng ta là người có quyền lực. Chúng ta có thể bỏ sang một bên những khoảng thời gian chờ đợi dường như vô hạn cho các khoản tài trợ và không bị rối trí bởi những triển vọng chính sách của chính phủ như “cải tổ tài trợ” hay tuyên bố muốn làm đối tác với chúng ta hay được tham gia xây dựng chính sách “đảm bảo chất lượng”...và tập trung vào chỗ chúng ta muốn tập trung năng lượng. Lập kế hoạch giúp chúng ta thiết lập một chương trình làm việc.

Biển kế hoạch của chúng ta thành sự thật

Kế hoạch là vô dụng trừ khi chúng được thực hiện. Một kế hoạch được xây dựng tốt có khả năng chỉ ra ai phải làm gì và ở thời điểm nào. Cần phải có một người mà công việc là việc đảm bảo những hành động này được thực hiện. Kế hoạch nên được đánh giá thường xuyên và tất cả những thành quả cần được chào mừng. Cứ 3 đến 5 năm hoặc trước khi kết thúc một sự thay đổi đáng kể một thời gian dài (ví dụ như tốt nghiệp) cần xây dựng một kế hoạch mới.

Lập kế hoạch như cách suy nghĩ

Lập kế hoạch không chỉ là chuyện xảy ra tại một buổi gặp mặt hay buổi họp cụ thể. Lập kế hoạch cũng là trạng thái đầu óc, một cách suy nghĩ. Khi đã làm rõ viễn cảnh và mục tiêu, chúng ta cần đảm bảo chúng thông báo và định hướng những quyết định và hành động hàng ngày của chúng ta. Khi chúng ta lập kế hoạch về những điều xảy ra hàng ngày chúng ta cần giữ viễn cảnh và kế hoạch dài hạn trong tâm trí để những bước hàng ngày cùng hướng với viễn cảnh rộng hơn.

Điều gì làm và giữ con người an toàn

Tôi nghĩ chúng ta đều biết rằng chính là những người khác sẽ giữ mọi người an toàn – những người bình thường – không phải những dịch vụ, không phải các khoản tài trợ, không phải chính phủ, không phải di chúc, ủy thác và những cơ cấu và cơ chế pháp luật khác, quan trọng như tất cả những điều này có thể giúp đỡ con người đạt được một cuộc sống tốt đẹp, hài lòng và thỏa mãn. Một chiến lược mạnh mẽ là xây dựng một vòng hỗ trợ hay mạng lưới cá nhân – một nhóm người tận tâm với thành viên bị tàn tật trong gia đình của chúng ta dài hạn. Họ có thể tham gia với chúng ta khi chúng ta vẫn có thể hỗ trợ được được và tiếp tục những cam kết và hỗ trợ khi chúng ta không thể tiếp tục được những điều chúng ta đang làm.

Xây dựng vòng hỗ trợ

Trong tờ rơi “Vòng Hỗ Trợ” (Support Circles) được cung cấp bởi Gillian Chernets từ Toronto, một vòng hỗ trợ được miêu tả như sau:

“Một vòng là một nhóm các công dân cùng với nhau hỗ trợ và chia sẻ một mối quan hệ với một người dễ bị tổn thương bởi vì bị tàn tật. Người tàn tật thường có nguy cơ bị cô lập và bị vây quanh bởi những người được trả lương để ở bên họ. Cùng với nhau những người trong mạng lưới/vòng hỗ trợ xây dựng

một viễn cảnh về một cuộc sống an toàn và bảo đảm cho hiện tại và tương lai cho cá nhân này”.

Gillian Chernets nói rằng quà tặng quan trọng nhất chúng ta có thể mang lại cho con trai và con gái, anh và chị và các thành viên khác bị tàn tật trong gia đình là việc xây dựng vòng hỗ trợ. Cô nhìn nhận vòng thực hiện một số chức năng:

- cung cấp tình bạn, mối quan hệ, niềm vui và lễ ăn mừng
- cung cấp sự hỗ trợ cụ thể bằng cách cung cấp hỗ trợ theo nhiều chiều hướng
- cung cấp diễn đàn cho sự tận tâm và bảo đảm – những người biết và chăm sóc cá nhân sẽ ở bên cạnh để đảm bảo cá nhân được hỗ trợ và an toàn
- những thành viên của vòng là những người lắng nghe để đảm bảo cá nhân được lắng nghe và khuyến khích mọi người mơ ước
- giúp đỡ cá nhân lập kế hoạch cho tương lai và hỗ trợ, lập chiến lược và giúp đỡ việc ra quyết định tốt
- hành động như là người biện hộ để cá nhân được đối xử tốt và nhận được sự hỗ trợ họ cần
- có thể hỗ trợ cá nhân trong việc điều hành nguồn tài chính hỗ trợ và các nhân viên
- cung cấp hỗ trợ tương hỗ cho nhau.

Bước đầu tiên cho những người muốn xây dựng vòng hỗ trợ là thiết lập danh sách những người trong mạng lưới, những người nghĩ rằng họ cảm thấy thoải mái trong việc được tham gia trong vòng. Nếu một gia đình nghĩ rằng không có ai để hỏi, họ có thể ngồi xuống với một người bạn thân và động não về những điều thành viên trong gia đình muốn làm, ai sẽ thích hợp với họ trong những hoạt động thông thường, và ai trong số những người đó có thể là thành viên vòng tiềm năng. Bước tiếp theo là hỏi những người ấy!

Nếu gia đình cảm thấy không thoải mái khi hỏi, có một chiến lược là nhờ người bạn thân hay có thể nhờ một nhân viên hỗ trợ gia đình hỏi hộ. Một cách khác là thuê một nhân viên để hỏi và tập hợp lại thành vòng. Trong công việc của chúng tôi trong vòng năm năm trở lại, Pave the Way đã thấy rằng một số gia đình muốn hỏi người khác bằng cách viết thư trong khi những người khác muốn hỏi thẳng. Gillian nói rằng điều quan trọng đặc biệt là người đi hỏi biết về cá nhân hay sẽ biết về họ và *“coi người này có giá trị và không phải là bệnh nhân cần được chữa”*.

Buổi họp đầu tiên nên được tổ chức trong một môi trường vui vẻ và tốt hơn là với một người hỗ trợ không phải là cha mẹ của cá nhân bị tàn tật. Buổi họp sẽ tập trung vào việc giới thiệu và câu chuyện của cá nhân. Mọi người có thể hỏi câu hỏi và làm sáng tỏ vai trò của họ trong vòng. Người hỗ trợ sẽ sắp xếp buổi họp sau và vòng được xây dựng từ đây. Ở Pave the Way chúng tôi đã nhận ra rằng điều rất quan trọng là các gia đình và tất cả các thành viên hiểu rõ ràng về mục đích của vòng hỗ trợ mà trong bối cảnh này là tập trung vào việc bảo vệ dài hạn cho thành viên bị tàn tật trong gia đình. Người hỗ trợ có thể muốn đảm bảo rằng vấn đề được thảo luận trong buổi họp đầu tiên hoặc thứ hai. Sau đó “chương trình nghị sự” tại các buổi họp sẽ được đặt ra bởi gia đình và viễn cảnh về tương lai của cá nhân.

Thành công chính của vòng hay mạng lưới hỗ trợ là tuổi thọ của nó. Gillian Chernetz đề ra những điểm sau về cách vòng có thể tồn tại bền vững theo thời gian:

- “(a) Vòng cần có quyền lực*
- (b) Thành viên vòng cần phải cảm thấy có giá trị*
- (c) Thành viên vòng cần ăn mừng cùng nhau*
- (d) Những người trong vòng chia sẻ những thời điểm tốt và xấu*
- (e) Các vòng cần hợp tác cùng nhau cho dù những khác biệt thường xuyên giữa các trường hợp. Các buổi họp thường xuyên về những vòng mới giúp mọi người biết đến nhau và đảm bảo sự cam kết với quá trình*
- (f) Các thành viên cần cảm thấy vòng có ý nghĩa. Vòng không phải là hoạt động phụ. Vòng hoạt động lúc lên lúc xuống cũng như cuộc sống.*
- (g) Không có một số lượng tối ưu cho số lượng các thành viên của vòng. Số thành viên sẽ mở rộng theo thời gian và sẽ tiến đến số lượng hoạt động tốt nhất.”*

Cá Nhân và Chính Trị

Khi chúng ta xây dựng mạng lưới cá nhân trong công đồng chúng ta xây dựng cơ hội cho các thành viên trong gia đình cống hiến tài năng và sức lực của họ cho cộng đồng và bằng cách đó tham gia vào quá trình thay đổi văn hóa. Trong một bài viết, “Sự Cam Kết Của Cộng Đồng” (1999, Responsive Systems Associates, Inc) đáp lại sự lo lắng đang tăng lên của các gia đình và những người khác về việc người tàn tật đang ngày càng ít đi cơ hội sống có phẩm giá như là một thành viên đóng góp cho xã hội, John O’Brien viết:

“Việc đáp lại cho thời điểm khó khăn này kêu gọi hai chiến lược khác nhau nhưng hỗ trợ lẫn nhau. Một chiến lược hướng dẫn các hành động chính trị để củng cố chính sách về tài trợ cá nhân một cách hợp lý được điều hành bởi những người tàn tật, gia đình và bạn bè của họ. Chiến lược còn lại hướng dẫn một quá trình dài hạn về sự thay đổi văn hóa thông qua việc cam kết của cộng đồng. Trong khi hai chiến lược này đều có đóng góp cần thiết, tính cấp bách và sự rõ ràng của hành động chính trị có thể bao trùm công việc chậm chạp và không rõ ràng của việc xây dựng quan hệ rộng hơn và sâu sắc hơn với và xung quanh những người tàn tật và gia đình của họ.”

Trong việc lập kế hoạch chúng ta có thể kết hợp cả hai chiến lược này. Trong lúc chúng ta chậm chạp tham gia vào quá trình xây dựng mạng lưới chúng ta cũng có thể tìm cách cống hiến cho những tranh luận chính trị có ảnh hưởng đến thành viên gia đình chúng ta. Chúng ta có thể tham gia trực tiếp vào những cuộc tranh luận này hay ủng hộ những hành động cộng đồng có liên quan bằng cách gia nhập và tham gia vào các nhóm biện hộ hay hành động. Một cách khác chúng ta có thể nhờ thành viên của vòng hay mạng lưới hỗ trợ làm điều đó và qua đây đảm bảo rằng vòng hay mạng lưới vẫn gắn liền với chính trị và giúp đỡ phát triển cá nhân.

Bảo vệ viễn cảnh và kế hoạch của chúng ta

Có lẽ thách thức lớn nhất là tìm cách để bảo vệ kế hoạch của chúng ta trong tương lai. Xây dựng và thực hiện kế hoạch là một lẽ nhưng làm thế nào để chúng ta đảm bảo nó sẽ tiếp tục được thực hiện, đánh giá và sửa đổi sau khi chúng ta không thể làm điều đó được nữa? Chúng ta có thể đề cập một số vấn đề thông qua di chúc và bằng cách thiết lập ủy thác nhưng ngay cả với nguồn tài chính dự trữ to lớn cũng không bao trùm được hết tất cả các vấn đề. Chúng ta không thể trả tiền cho mọi người để họ gắn bó với thành viên của gia đình chúng ta như cách chúng ta gắn bó.

Đối với một số gia đình, một chiến lược bảo vệ liên quan đến việc thiết lập một tổ chức theo dõi những điều mà họ đã xây dựng Mạng Lưới Biện Hộ Cuộc Sống có Hoạch Định (Planned Lifetime Advocacy - PLAN) ở Vancouver, Canada, đã đi theo hướng này, thông qua việc cung cấp thành viên suốt đời có chi phí cho những gia đình coi đây là giải pháp.

PLAN nhấn mạnh vào việc xây dựng mạng lưới cá nhân (vòng hỗ trợ). Đối với gia đình muốn trở thành thành viên suốt đời của PLAN, họ phải đồng ý với việc xây dựng một mạng lưới xung quanh thành viên bị tàn tật trong gia đình, với sự giúp đỡ của một nhân viên hỗ trợ được tuyển dụng bởi PLAN. PLAN sau đó sẽ thực hiện việc tiếp tục cung cấp nhân viên hỗ trợ để giúp đỡ mạng lưới trong thời gian dài trước và sau khi cha mẹ qua đời. PLAN cũng thực hiện việc theo dõi và cung cấp tư vấn cho người được ủy thác trong di chúc của cha mẹ và hỗ trợ mạng lưới cá nhân trong bất cứ việc biện hộ nào mà họ cần thực hiện. Sau khi cha mẹ qua đời, phí thành viên tiếp tục được trả bởi quỹ mà cha mẹ đã sắp đặt trong di chúc của họ.

Ở Perth, một nhóm nhỏ các gia đình đã thiết lập Mạng Lưới Các Cá Nhân (Personalised Individual Networks - PIN), có mô hình giống như PLAN ở Vancouver. Giống như PLAN, PIN không dựa vào tài trợ của chính phủ và do đó tính phí cho các thành viên để trở thành thành viên suốt đời.

Sự hạn chế trong phương pháp của cả PLAN và PIN là tất cả các tổ chức đều có giới hạn. Sự bảo đảm họ đưa ra cho các gia đình sẽ tồn tại được chỉ khi họ có thể tiếp tục làm việc như là một tổ chức mạnh có khả năng cung cấp những điều họ đã hứa lúc đầu.

Một chiến lược khác mà cũng tập trung vào việc xây dựng vòng hỗ trợ là việc tìm kiếm cách các vòng hỗ trợ độc lập có thể được hỗ trợ và tồn tại theo thời gian. Tổ chức *Lifetime Circles* ở Ontario, Canada tập trung cung cấp một diễn đàn cho các nhóm vòng hỗ trợ trong vùng gặp gỡ và giúp đỡ lẫn nhau; giúp đỡ việc thuê và đào tạo nhân viên hỗ trợ cho vòng hỗ trợ; để thông báo cho các thành viên về những tin tức xã hội, về tài chính, luật pháp và chính phủ; và làm cho mạng lưới của các nhóm trong vùng tạo nên các vòng hỗ trợ hoạt động lâu dài bằng cách giúp đỡ việc tổ chức những nhóm mới và củng cố các nhóm hiện tại.

Pave the Way tiếp tục điều tra những chiến lược này và bất cứ các chiến lược nào khác mà cung cấp các ý tưởng cho phương pháp tốt nhất chúng ta để có thể tiếp cận vấn đề này ở Queensland. Không giống như PLAN và PIN, Pave the Way không làm việc dài hạn cho các gia đình. Thay vào đó, Pave the Way nhằm vào việc giúp đỡ gia đình xây dựng chiến lược dài hạn riêng của họ để bảo đảm an toàn và yên ổn dài hạn.

Trong khi Pave the Way tin tưởng rằng vòng hỗ trợ là một chiến lược bảo vệ dài hạn rất hiệu quả, thì nó chỉ là một chiến lược. Vấn đề then chốt cho gia đình là chấp nhận việc chính những người khác sẽ đảm bảo cho thành viên an toàn và họ cần xây dựng chiến lược phù hợp với hoàn cảnh của họ, tập trung vào việc mời những người khác tham gia vào cuộc sống của thành viên gia đình của họ một cách dài hạn.

Luật pháp liên quan gì tới những điều này?

Khi suy nghĩ về việc sẽ xảy ra khi chúng ta qua đời và những điều chúng ta có thể chuẩn bị cho sự thật không thể thay đổi, nhiều người trong chúng ta nghĩ điều đầu tiên là di chúc và những cơ chế pháp luật khác chẳng hạn như việc bảo trợ và quản lý tài chính. Những điều này quan trọng nhưng trong quan điểm của tôi chúng xếp sau chứ không phải xếp trước việc chúng ta xây dựng viễn cảnh và kế hoạch.

Việc thành viên của gia đình có cần một người bảo trợ và người quản lý tài chính chính thức hay không có thể phụ thuộc vào việc thành viên gia đình có hay không một nhóm người tận tâm xung quanh họ, những người quyết tâm giúp đỡ họ trong những quyết định không chính thức. *Bộ Luật Hành Chính và Bảo Trợ 2000 (Qld)* khuyến khích việc ra quyết định không chính thức. Vòng hỗ trợ có thể đồng ý giúp đỡ thành viên gia đình chúng ta trong lĩnh vực này, điều mà có thể làm giảm bớt nhu cầu cho việc chỉ định chính thức.

Cho tận đến khi chúng ta xây dựng viễn cảnh và lập kế hoạch cho những bước đi mà chúng ta cần để biến viễn cảnh của chúng ta thành sự thật thì việc hoàn thành di chúc sẽ vẫn là khó khăn. Ví dụ như, nếu chúng ta là bậc cha mẹ, một chiến lược giúp cho con gái hoặc con trai bị tàn tật của chúng ta để có thể sống tự lập có thể là sự hỗ trợ cho hỗ trợ tài chính của chính phủ thông qua các nguồn lực của chính chúng ta. Bởi vậy chúng ta có thể mong muốn đảm bảo rằng chúng ta dành đủ tài chính trong di chúc của chúng ta để sự sắp xếp này có thể tiếp tục sau khi chúng ta qua đời. Cho tận đến khi chúng ta xây dựng chiến lược này và lập xong một số kế hoạch chúng ta có thể không đủ cơ sở cho việc quyết định bao nhiêu phần tài sản của chúng ta sẽ được để dành cho thành viên bị tàn tật trong gia đình.

Tương tự như vậy, nếu chúng ta xây dựng một quỹ ủy thác trong di chúc của chúng ta, chúng ta cần chỉ định một người để ủy thác. Nhưng chúng ta có thể không có ai để chỉ định hoặc những người mà chúng ta có không còn đủ trẻ. Chúng ta muốn những người được ủy thác sống lâu hơn chúng ta! Một cách tìm kiếm người có tiềm năng trở thành người được ủy thác là xây dựng mạng lưới hay vòng hỗ trợ. Cho tận đến khi chúng ta xây dựng mạng lưới hay vòng hỗ trợ, chúng ta có thể không có khả năng để hoàn thành việc sắp xếp ủy thác mà chúng ta mong muốn.

Tuy nhiên, điều quan trọng là phải có một bản di chúc ngay bây giờ mà không đợi cho đến khi tất cả những kế hoạch đã được thực hiện đến mức độ thỏa mãn hoàn toàn của chúng ta. Một di chúc có thể được xem như là một công việc đang được tiến hành và cần phải được xem xét lại và thay đổi thường xuyên. Việc có một di chúc mà chúng ta biết rằng nó không phản ánh tất cả kế hoạch cuối cùng của chúng ta, và biết rằng chúng ta có thể thay đổi nó sau này sẽ tốt hơn là việc qua đời mà không có di chúc.

Phần thứ 2 của quyển sách này đề cập chi tiết đến những vấn đề luật pháp.

Phần 2 – Những vấn đề về pháp luật

Lời giới thiệu

Trong phần này của cuốn sách tôi sẽ nói về việc bảo trợ, quản trị tài chính, di chúc và ủy thác và giới thiệu cách chúng ta có thể kết hợp tốt nhất những khái niệm và cơ chế luật pháp này với việc lập kế hoạch của chúng ta cho tương lai.

Việc Bảo Trợ và Quản Trị

Trẻ em dưới 18 tuổi

Cha mẹ là người bảo trợ cho con cái họ (trừ khi họ bị loại bỏ quyền này) cho đến khi chúng đủ 18 tuổi. Khi trẻ em dưới 18 tuổi lớn lên khả năng ra quyết định riêng của chúng cũng tăng lên, quyền lực của cha mẹ trong một số lĩnh vực giảm đi, chẳng hạn khi cho phép việc điều trị y tế. Cha mẹ cũng không có toàn quyền đối với con cái họ. Họ phải ra quyết định dựa trên lợi ích tốt nhất cho con họ. Hơn nữa, có những điều cha mẹ không có quyền quyết định chẳng hạn như những quyết định liên quan đến việc triệt sản vì những lý do không liên quan đến lâm sàng.

Những người đủ và hơn 18 tuổi

Ở Queensland, luật pháp liên quan đến việc bảo trợ và quản trị người trưởng thành được hướng dẫn chủ yếu trong 2 văn bản luật pháp, *Bộ Luật Quyền Ủy Quyền 1998* (Bộ Luật Quyền Ủy Quyền) và *Bộ Luật Bảo Trợ và Quản Trị 2000* (Bộ Luật Bảo Trợ). Bộ luật liên quan khác là *Luật Ủy Thác Công Cộng 1978* và *Luật Sức Khỏe Tinh Thần 2000*.

Theo luật pháp bất cứ ai đủ và hơn 18 tuổi thì được cho là có khả năng ra quyết định cho chính họ cho dù họ có bị tàn tật hay không. Sự bảo trợ của cha mẹ dừng lại khi con cái đủ 18 tuổi.

Theo Bộ Luật Bảo Trợ, việc bảo trợ liên quan đến những quyết định không liên quan đến những vấn đề về tài chính và việc quản trị liên quan đến những vấn đề tài chính.

Người bảo trợ (guardian) có thể được trao quyền ra quyết định về một loạt các vấn đề liên quan đến cuộc sống cá nhân như:

- nơi họ sống và những người họ sống cùng
- họ có nên làm việc hay không và làm ở đâu
- giáo dục và đào tạo
- các dịch vụ - những dịch vụ nào và lựa chọn nhà cung cấp dịch vụ
- các bằng cấp và giấy phép
- những vấn đề hàng ngày như việc ăn uống và trang phục

- chăm sóc sức khỏe
- những vấn đề luật pháp không liên quan đến tài chính.

Mặt khác, một người quản trị (administrator) có thể được trao quyền ra quyết định về tiền bạc và nhà cửa. Những quyền này bao gồm:

- trả tiền nuôi dưỡng và thuê nhà; trả tiền nợ
- nhận và thu hồi tiền
- tiến hành kinh doanh
- ký hợp đồng; tiến hành hợp đồng đã được ký từ trước
- trả tiền thuế
- sắp xếp việc bảo hiểm và trả tiền bảo hiểm
- tiến hành các giao dịch nhà đất
- cho phép đầu tư
- đưa ra các biện pháp luật pháp liên quan đến tài chính.

Cả người bảo trợ và người quản trị có thể bị giới hạn quyền lực (ví dụ như giới hạn quyết định về nơi sống hay quản lý danh mục đầu tư lớn), hay họ có thể được trao quyền “không giới hạn” để ra tất cả các quyết định về bảo trợ hay quản trị. Nếu như thích hợp thì có thể chỉ định cả hai vị trí bảo trợ và quản trị cho cùng một cá nhân hay các cá nhân. Nếu như không có cá nhân thích hợp, Nhân Viên Bảo Trợ Người Trưởng Thành có thể được chỉ định trên cương vị người bảo trợ (nhưng không phải là người quản trị) và Cơ Quan Ủy Thác Công Cộng là người quản trị (nhưng không phải là người bảo trợ). Công ty Ủy Thác Tư Nhân cũng có thể được chỉ định là người quản trị.

Khả năng ra quyết định

Một người bảo trợ và/hoặc người quản trị được chỉ định chỉ khi một người thiếu khả năng ra quyết định cho chính họ. Trong chương 4 của Bộ Luật Bảo Trợ định nghĩa “năng lực” ra quyết định bằng những từ sau:

“ **“năng lực”** (capacity) của một người về một vấn đề có nghĩa là người đó có năng lực về –

- (a) hiểu bản chất và tác dụng của quyết định về sự việc và
- (b) tự do và tự nguyện ra quyết định về vấn đề và
- (c) truyền đạt quyết định theo một số cách.”

Để một người có khả năng thì cả ba yếu tố của định nghĩa này đều phải được thỏa mãn. Vì vậy, nếu thành viên bị tàn tật trong gia đình của quý vị có vẻ hiểu bản chất và tác dụng của quyết định nhưng không có khả năng truyền đạt chúng theo một số cách, họ có thể bị “năng lực suy giảm”. Điều này không có nghĩa là một người không nói được bị năng lực suy giảm. Nếu họ có thể truyền đạt quyết định của họ “bằng một số cách” và đáp ứng được định nghĩa, họ sẽ có năng lực.

Năng lực có nhiều dạng dựa trên bản chất về sự tàn tật của cá nhân, bản chất và sự phức tạp của quyết định và mức độ hỗ trợ của gia đình và bạn thân cho những quyết định này.

Ai quyết định năng lực?

Bộ Luật Bảo Trợ thành lập Tòa Hành Chính và Bảo trợ (Tòa Hành Chính). Vai trò chính của Tòa là quyết định một người (được ám chỉ trong Bộ Luật Bảo Trợ là “người trưởng thành”) bị suy giảm năng lực hay không và nếu có thì họ có cần người bảo trợ và người quản trị hay không và nếu có thì ai sẽ được chỉ định. Tòa Án Tối Cao cũng có quyền ra những quyết định này. Bất cứ người nào có liên quan quyền lợi có thể nộp đơn bao gồm cả người mà năng lực của chính họ bị nghi ngờ. Họ có thể yêu cầu Tòa để đưa ra tuyên bố về năng lực. Chương 4 của Bộ Luật Bảo Trợ định nghĩa “người có liên quan quyền lợi” là “người có quyền lợi đủ mức và liên tục đối với người kia”.

Khi nào thì một người bảo trợ hay người quản trị được chỉ định?

Phần 12 của Bộ Luật Bảo Trợ yêu cầu rằng để Tòa chỉ định một người bảo trợ hay quản trị cho một cá nhân thì có ba yêu cầu phải được đáp ứng:

“12(1) Tòa có thể dùng lệnh chỉ định một người bảo trợ cho những vấn đề cá nhân hay chỉ định một người quản trị cho các vấn đề về tài chính cho một người trưởng thành nếu Tòa được thỏa mãn các điều kiện –

(a) người trưởng thành này bị suy giảm năng lực về các vấn đề này và

(b) có nhu cầu để đưa ra quyết định liên quan đến các vấn đề này hay người trưởng thành có nhiều khả năng sẽ làm một điều gì đó mà có liên quan đến các vấn đề này hay có khả năng làm điều gì đó liên quan đến những rủi ro vô lý cho sức khỏe, tài sản của người trưởng thành; và

(c) và không có sự chỉ định thì –

(i) các nhu cầu của người trưởng thành sẽ không được đáp ứng thích hợp; hoặc

(ii) quyền lợi của người trưởng thành sẽ không được bảo vệ thích hợp”.

Vấn đề then chốt với những điều khoản này là để chỉ định một người bảo trợ hay người quản trị thì chỉ riêng việc người đó bị suy giảm năng lực là không đủ. Phải có nhu cầu trong việc ra quyết định hay bằng chứng là người đó đang bị nguy hiểm và nếu không có sự chỉ định thì các nhu cầu của họ sẽ không được đáp ứng thích hợp hay các quyền lợi của họ không được bảo vệ. Vì vậy nếu chỉ một mình việc cha mẹ hay thành viên gia đình muốn chỉ định người bảo trợ cho người suy giảm năng lực là không đủ. Phải chứng tỏ được rằng việc chỉ định là cách duy nhất để đáp ứng nhu cầu của họ hay để bảo vệ quyền lợi của họ.

Yêu cầu này trong Bộ Luật Bảo Trợ phản ánh quan điểm là người tàn tật không nên bị lấy mất quyền lợi nếu không có lý do chính đáng. Những điều khoản khác trong Bộ Luật Bảo Trợ cũng ủng hộ nguyên tắc này.

Phần 5 tuyên bố:

- “(a) quyền quyết định của người trưởng thành là nguyên tắc cơ bản đối với phẩm giá vốn có của cá nhân;*
- (b) quyền quyết định bao gồm quyền ra quyết định mà có thể người khác không đồng ý;*
- (c) năng lực ra quyết định của người trưởng thành bị suy giảm năng lực có thể khác biệt tùy theo –*
 - (i) bản chất và mức độ của việc suy giảm; và*
 - (ii) loại quyết định cần ra ví dụ như độ phức tạp của quyết định cần ra; và*
 - (iii) những hỗ trợ hiện có từ những thành viên của mạng lưới hỗ trợ hiện tại của cá nhân;*
- (d) quyền ra quyết định của người trưởng thành bị suy giảm năng lực chỉ nên bị giới hạn và can thiệp ở mức độ thấp nhất có thể;*
- (e) người trưởng thành bị suy giảm năng lực có quyền tương xứng và thích hợp trong việc hỗ trợ việc ra quyết định”.*

Nếu các nhu cầu cá nhân được đáp ứng hay các quyền lợi của họ được bảo vệ thông qua những sắp đặt không chính thức thì sẽ không có nhu cầu cho việc chỉ định. Ví dụ như một người đàn ông trẻ bị suy giảm năng lực không thể điều hành các vấn đề tài chính của mình có thể chỉ có một tài khoản nhỏ và nhận thu nhập là tiền trợ cấp hỗ trợ tàn tật. Nếu gia đình của anh ta thỏa thuận với Centrelink và ngân hàng của anh để họ có thể giúp anh trong việc quản lý tiền trợ cấp và tài khoản ngân hàng an toàn mà không có khó khăn gì thì hầu như không có nhu cầu cho việc chỉ định một người quản trị.

Bộ Luật Bảo Trợ khuyến khích những việc ra quyết định không chính thức và sự tham gia của những người khác trong việc giúp đỡ người bị suy giảm năng lực. Điều quan trọng là bộ luật này công nhận năng lực của một người sẽ khác biệt dựa trên “những hỗ trợ hiện có từ các thành viên trong mạng lưới hỗ trợ hiện tại của cá nhân đó” [phần 5(c) (iii)].

“Mạng lưới hỗ trợ” được định nghĩa như sau:

“mạng lưới hỗ trợ”, cho một người trưởng thành bao gồm những người sau –

- (a) thành viên trong gia đình của người trưởng thành*
- (b) bạn thân của người trưởng thành*
- (c) những người khác mà tòa quyết định cung cấp trợ giúp cho người trưởng thành,*

“bạn thân” của một người được định nghĩa là “*người khác có quan hệ cá nhân chặt chẽ với người kia và có quyền lợi cá nhân tới sự thịnh vượng của người kia*”.

[Bộ Luật Bảo Trợ và Quản Trị, Phần 4].

Với khả năng ngoại lệ của trường hợp “*tòa quyết định những người khác cung cấp trợ giúp cho người trưởng thành*” một “mạng lưới hỗ trợ” của cá nhân có thể bao gồm những người trong một vòng hỗ trợ tiêu biểu.

Phần 7(d) tuyên bố Bộ Luật:

“khuyến khích sự tham gia trong việc ra quyết định của những thành viên trong mạng lưới hỗ trợ hiện tại của người trưởng thành”.

Nguyên tắc 7(2) trong Bộ Luật Bảo Trợ cung cấp:

“ .. sự quan trọng của việc giữ gìn tới mức khả thi cao nhất quyền tự ra quyết định của người trưởng thành phải được xem xét đến ”

Và Nguyên Tắc 8 tuyên bố:

“Sự quan trọng của việc duy trì quan hệ hỗ trợ hiện tại của người trưởng thành phải được xem xét đến”.

Vì vậy, việc xây dựng vòng hỗ trợ có khả năng tập hợp một nhóm người được công nhận bởi luật Queensland là những người có vai trò trong việc giúp đỡ thành viên gia đình chúng ta trong việc ra quyết định. Những người này còn có ảnh hưởng tới việc chỉ định chính thức người bảo trợ hay người quản trị nếu như những sự chỉ định chính thức này là cần thiết.

Khi một người bảo trợ hay người quản trị được chỉ định cho một người thì người đó mất quyền ra những quyết định mà người bảo trợ hay người quản trị được phép ra. Tòa quyết định chuyển một số hay toàn bộ quyền ra quyết định của cá nhân cho người khác. Sự giới hạn trong năng lực của cá nhân trở nên rõ ràng đối với cả thế giới và tất nhiên bao gồm cả những người không biết cá nhân này và những người có thể đánh giá cá nhân này chỉ theo những giới hạn kia.

Là thành viên của gia đình chúng ta cần phải đảm bảo rằng chúng ta không có những hành động không cần thiết làm giới hạn tự do cá nhân của thành viên gia đình chúng ta. Nếu như viễn cảnh và kế hoạch của chúng ta về tương lai là họ tự lập và là thành viên đóng góp cho cộng đồng của họ, chúng ta cần đảm bảo rằng chúng ta không làm điều gì có thể làm giảm giá trị lòng tự trọng và hình ảnh của họ trong mắt người khác.

Ví dụ như, thậm chí nếu thành viên bị tàn tật trong gia đình của chúng ta không thể quản lý tiền bạc mà không có trợ giúp, nếu họ có thể ký một giấy rút tiền thích hợp (dấu vết của họ thường là đủ), và họ có thể đến ngân hàng trong vùng với sự trợ giúp, việc họ thực hiện giao dịch cho chính họ qua quầy giao dịch sẽ không chỉ là niềm vui và đóng góp vào lòng tự trọng của họ mà còn sẽ tăng cường hình ảnh của họ trong cộng đồng một cách tích cực.

Nếu như với tư cách là thành viên gia đình, chúng ta muốn được chỉ định là người bảo trợ và/hoặc người quản trị, chúng ta cần đảm bảo rằng động cơ của chúng ta

không được thúc đẩy bởi cảm giác của quyền lực (“Tôi luôn luôn chăm sóc anh ta vì vậy tôi có quyền trở thành người bảo trợ của anh ta”), hay bởi những điều chúng ta nghĩ rằng có thể giúp đỡ chúng ta tốt nhất trong việc biện hộ (“Tôi cần được cho phép chính thức khi tôi thay mặt cô ấy nói chuyện”). Có những khả năng chúng ta cần quyền chính thức bởi vì người khác đang tìm cách ra quyết định mà không có sự chấp thuận. Ví dụ như một quỹ điều hành tài trợ có thể tuyên bố rằng nơi duy nhất mà thành viên gia đình chúng ta có thể sống là trong một ngôi nhà tập thể do sự giới hạn của tài trợ. Trong trường hợp đấy, tìm kiếm quyền chính thức là thích hợp để chúng ta có thể làm rõ ràng trong việc ra quyết định về nơi thành viên gia đình chúng ta sống. Nhưng nếu chúng ta chỉ đơn giản muốn quyền chính thức trong trường hợp chúng ta cần nó trong tương lai, chúng ta có thể lấy mất quyền tự do cá nhân của thành viên gia đình chúng ta mà không có lí do chính đáng.

Như đã được chỉ ra trong phần đầu của cuốn sách này, một cách để ủng hộ thành viên gia đình chúng ta tham gia trong những quyết định về cuộc đời của họ là việc xây dựng vòng hỗ trợ. Nếu thành viên của vòng hỗ trợ đồng ý ký một thỏa thuận với thành viên gia đình chúng ta, [nên nhớ về sự linh hoạt của khái niệm “năng lực” trong phần 5(c)], thỏa thuận nói rằng họ sẽ ủng hộ thành viên gia đình trong việc ra quyết định thì thỏa thuận này có thể được dùng trong bất cứ quá trình nào trước Tòa như là bằng chứng của “sự tham gia trong việc gia quyết định của những thành viên của nhóm hỗ trợ hiện tại của người trưởng thành”. Nếu trước khi ra Tòa chúng ta gặp trường hợp chúng ta bị ép miễn cưỡng (có lẽ cơ quan cung cấp dịch vụ đã nộp đơn), và muốn chống lại việc chỉ định người bảo trợ hay người quản trị (có thể cơ quan cung cấp dịch vụ muốn Nhân Viên Bảo trợ Người Trưởng Thành hay Nhân Viên Ủy Thác Công Cộng được chỉ định), thỏa thuận này có thể hỗ trợ cho việc đệ trình rằng những thỏa thuận không chính thức hiện hành là đã đủ thỏa mãn.

Tương tự như vậy, nếu ai đó tìm cách đi ngược lại quyền lợi của thành viên gia đình chúng ta và tìm cách để được chỉ định sau khi chúng ta qua đời, khi đó thỏa thuận này có thể bảo vệ chống lại việc đơn xin chỉ định kia được chấp thuận.

Cho dù thậm chí không có thỏa thuận này, thành viên của vòng hỗ trợ có thể giúp đỡ thành viên gia đình chúng ta một cách không chính thức theo nhiều cách mà có thể ngăn ngừa nhu cầu cho việc chỉ định chính thức người bảo trợ hay người quản trị. Nếu cần thiết họ có thể có mặt trước Tòa để đưa ra bằng chứng về việc họ cung cấp hỗ trợ. Và khi người bảo trợ hay người quản trị là cần thiết và chúng ta không có ở đó, thì thành viên của vòng hỗ trợ sẽ là nguồn cung cấp tuyệt vời các ứng cử viên tiềm tàng cho những vai trò này.

Quy Chế Ủy Quyền Y Tế (Statutory Health Attorney)

Theo Bộ Luật Quyền Ủy Quyền thành viên gia đình có quyền đưa ra hầu hết các quyết định về chăm sóc y tế cho thành viên gia đình bị suy giảm năng lực. Những ngoại lệ bao gồm:

- cắt mô trong khi còn sống cho việc hiến tặng cho người khác
- triệt sản

- phá thai
- tham gia các nghiên cứu y tế đặc biệt
- điều trị bằng điện (ECT) hay điều trị tâm lý .

Chỉ có Tòa Bảo Trợ (hay Tòa Sức Khỏe Tâm Thần trong trường hợp ECT hay phẫu thuật tâm thần) có thể cho phép những thủ thuật này.

Nếu lí do duy nhất cho việc tìm kiếm sự chỉ định người bảo trợ là để có ai đó có quyền chính thức trong việc ra quyết định chăm sóc y tế, thì có thể việc này không cần thiết nếu có một người được ủy quyền y tế thích hợp. Không cần thiết phải chỉ định người được ủy quyền y tế. Họ có quyền do luật pháp quy định hay “quy chế”.

Quy chế trong Bộ Luật Quyền Ủy Quyền phần 63(1) tuyên bố rằng “*người đầu tiên theo thứ tự danh sách những người này sẵn sàng và thích hợp*” trong việc trở thành người được ủy quyền y tế cho người trưởng thành bị nghi ngờ:

- “(a) *người phối ngẫu của người trưởng thành nếu mối quan hệ giữa người trưởng thành và người phối ngẫu là gắn bó và đang tiếp tục;*
- (b) *cá nhân đủ hoặc hơn 18 tuổi và là người chăm sóc cho người trưởng thành và không phải là người được trả lương để chăm sóc cho người trưởng thành;*
- (c) *cá nhân đủ hoặc hơn 18 tuổi và là bạn thân hoặc có quan hệ với người trưởng thành và không phải là người được trả lương để chăm sóc cho người trưởng thành .”*

Nếu không có ai trong danh sách trong phần 63(1) “*sẵn sàng và thích hợp*” thì Nhân Viên Bảo Trợ Người Trưởng Thành trở thành người được ủy quyền y tế. [Phần 63(2)] Một “*người chăm sóc cho một người trưởng thành*” bao gồm người cung cấp hay người sắp xếp việc cung cấp “*hỗ trợ và dịch vụ tại nhà*” cho một người trưởng thành. [Phần 63(3)]. Quan trọng là khi một người trưởng thành chuyển đến sống trong một viện (bao gồm “*nhà tập thể, nhà trọ*”), anh ta hay cô ta “*vẫn được chăm sóc bởi người đã chăm sóc ngay trước khi chuyển vào viện*” [Phần 63(4)].

Điều khoản này có nghĩa là, trong hầu hết trường hợp, cha hay mẹ là người được ủy quyền y tế cho con trai hay con gái bị suy giảm năng lực của họ trong việc ra quyết định về chăm sóc sức khỏe. Không cần chỉ định thêm người để ra quyết định chăm sóc y tế cho họ hay những thành viên gia đình khác. Họ không cần phải tìm kiếm việc chỉ định người bảo trợ để đưa ra những quyết định này. Khi cha mẹ hay những thành viên gần gũi trong gia đình không thể hay không muốn thực hiện vai trò này, những thành viên khác của vòng hỗ trợ có thể làm việc này trong năng lực của họ với vai trò “bạn thân”. Bộ Luật Quyền Ủy Quyền định nghĩa “bạn thân” cũng tương tự như Bộ Luật Bảo Trợ (xin xem phía trên).

Quyền Ủy Quyền Lâu Dài (Enduring Power of Attorney)

Theo Bộ Luật Quyền Ủy Quyền, quyền ủy quyền lâu dài (EPA) là một tài liệu mà nếu chúng ta có năng lực thực hiện thì bất cứ ai trong chúng ta có thể ký. Một quyền ủy quyền lâu dài là:

- chỉ định một hay nhiều người khác là người ủy quyền để đưa ra quyết định cho chúng ta,
- tuyên bố những quyết định đầy xét về mặt bản chất có phải là thuộc về vấn đề cá nhân hay tài chính hay không, hay là cả hai,
- tuyên bố khi nào thì quyền của người được chỉ định ủy quyền có thể được sử dụng –

vấn đề tài chính – hoặc là ngay sau khi ký hoặc là trong một số trường hợp cụ thể hoặc trong giai đoạn khi chúng ta mất năng lực

vấn đề cá nhân – chỉ trong giai đoạn chúng ta mất năng lực.

Khi thành viên gia đình bị suy giảm năng lực, cơ chế thay thế việc ra quyết định sẽ không được sử dụng bởi vì người ký quyền ủy quyền lâu dài phải có năng lực ra quyết định cho chính họ để có thể ký văn bản này. Năng lực ký EPA đòi hỏi người đó phải hiểu tài liệu này khi ký EPA:

- chúng ta có thể chỉ ra hay giới hạn quyền chúng ta trao cho người được ủy quyền
- chúng ta có thể chỉ ra thời điểm quyền được bắt đầu
- khi quyền bắt đầu có hiệu lực, người được ủy quyền của chúng ta có toàn quyền
- chúng ta có thể thu hồi sự chỉ định này bất cứ lúc nào chừng nào chúng ta vẫn còn năng lực
- chúng ta có thể chỉ định một hay nhiều người làm người được ủy quyền
- việc chỉ định của chúng ta có thể bao gồm vấn đề cá nhân và tài chính
- chúng ta có thể định hướng đi cụ thể
- việc chỉ định người được ủy quyền tiếp tục sau khi chúng ta mất năng lực.

Là cha mẹ và thành viên gia đình, chúng ta nên xem xét việc ký văn bản quyền ủy quyền lâu dài vì điều này cũng được khuyến khích như là việc tất cả chúng ta nên có di chúc. Đây là những văn bản quan trọng mà chúng ta nên xem xét khi thiết lập kế hoạch tương lai tổng thể cho thành viên bị tàn tật trong gia đình, đặc biệt là nếu lợi ích của họ có nhiều khả năng bị ảnh hưởng nếu chúng ta không thể ký văn bản, điều hành tài khoản ngân hàng.. Ví dụ như nếu chúng ta sắp xếp một thỏa thuận điều hành tài chính không chính thức cho thành viên gia đình chúng ta mà trong đó

chúng ta nắm chung với họ một tài khoản ngân hàng, điều quan trọng là có ai đó có thể ký thay cho chúng ta nếu chúng ta bị mất năng lực đột ngột.

Chúng ta cũng nên đưa ra phương hướng trong EPA của chúng ta, làm rõ ràng cho người được ủy quyền của chúng ta biết rằng chúng ta đồng ý cho họ dùng tiền của chúng ta để làm lợi cho thành viên bị tàn tật trong gia đình. Điều này có thể là quan trọng nếu kế hoạch của chúng ta dựa trên việc sử dụng tiền của chính chúng ta để trợ giúp thành viên trong gia đình.

Di Chúc (Wills) và Ủy Thác (Trusts)

Di chúc là gì?

Di chúc là một văn bản pháp luật tuyên bố về những điều chúng ta muốn đối với những thứ chúng ta sở hữu sau khi chúng ta qua đời. Điều rất quan trọng là di chúc được chuẩn bị bởi một luật sư bởi vì có một số quy cách mà nếu không làm theo thì có thể làm cho toàn bộ di chúc của chúng ta hay một phần của nó không có giá trị.

Di chúc của chúng ta phải:

- được viết bằng văn bản
- được chúng ta ký (hoặc được ký thay trước mặt chúng ta nếu chúng ta không thể ký tên)
- ký trước mặt của ít nhất hai nhân chứng
 - người phải có mặt tại cùng thời điểm
 - người phải ký tên của họ trước mặt chúng ta nhưng không cần thiết trước mặt của người kia
 - người phải không có quyền lợi trong di chúc của chúng ta trừ khi có ít nhất hai nhân chứng khác không có quyền lợi, hoặc tất cả những người khác có quyền lợi trong di chúc đồng ý cho nhân chứng nhận quyền lợi hoặc do Tòa Tối Cao ra lệnh.

Không phải tất cả tài sản được bao gồm trong di chúc của chúng ta. Nhà cửa hay tiền bạc được giữ dưới dạng “chủ chung” (joint tenants) (có thể là nhà cửa hay tài khoản ngân hàng) không được bao gồm. Thay vào đó, khi chúng ta qua đời thì những người chủ chung còn sống sẽ nhận tiền hay nhà cửa mà bất chấp những điều chúng ta tuyên bố trong di chúc. Mặt khác, nếu chúng ta sở hữu nhà cửa với những người khác “chủ riêng” (tenants in common), phần của chúng ta trong tài sản đó chúng ta có thể để lại cho người khác trong di chúc của chúng ta.

Tương tự như vậy, những phương hướng của chính sách quỹ lương hưu và bảo hiểm hay quyền thực thi thay của ủy thác lương hưu có thể ảnh hưởng đến tương lai những tài sản này bất chấp những điều chúng ta tuyên bố trong di chúc. Chúng ta cần nhờ luật sư cho những lời khuyên về những vấn đề này.

Di chúc không cần phải được viết bởi ngôn ngữ pháp lý phức tạp. Việc yêu cầu luật sư dùng ngôn ngữ đơn giản là điều hợp lý. Tuy nhiên, để có thể đề cập đến tất cả

các vấn đề liên quan và các chính sách và đạo luật của Chính phủ thì di chúc của chúng ta có thể phải dài và có các điều khoản chi tiết.

Một số thuật ngữ

Khi chúng ta làm di chúc chúng ta được gọi là “người lập di chúc” (testator). Của cải trong di chúc mà chúng ta để lại khi chúng ta qua đời cho dù đó là nhà cửa, đồ đạc trong nhà, xe cộ, đồ trang sức, tiền trong ngân hàng, cổ phiếu và những khoản đầu tư khác được gọi là “tài sản” (estate). Những người mà chúng ta để lại tài sản cho được gọi là “người thừa kế” (beneficiaries). Chúng ta phải chỉ định “người thi hành” (hay những người thi hành) (executor or executors), người có vai trò và trách nhiệm đảm bảo rằng những mong muốn trong di chúc của chúng ta được làm theo và tài sản của chúng ta được chia theo như những mong muốn đó. Chúng ta chỉ định “người được ủy thác” (hay những người được ủy thác) (trustee or trustees) khi chúng ta để lại bất cứ phần nào của tài sản “ủy thác” cho một người nào đó, ví dụ như: một đứa trẻ dưới 18 tuổi hay một thành viên trong gia đình đã trưởng thành, người không thể điều hành các vấn đề của chính họ.

Cùng một người có thể làm cả người thi hành lẫn người được ủy thác, nhưng đây là những vai trò khác nhau. Vai trò của người thi hành kết thúc khi tài sản đã được phân chia, trong khi đó vai trò của người được ủy thác tiếp tục chùng nào khoản ủy thác vẫn hoạt động mà có thể là trong nhiều năm. Nếu chúng ta có con dưới 18 tuổi, chúng ta có thể chỉ định “người bảo trợ chúc thư” (testamentary guardian) để ra những quyết định cá nhân liên quan đến những vấn đề như chăm sóc sức khỏe, giáo dục và việc con cái của chúng ta sẽ sống ở đâu và với ai.

Ai có thể lập di chúc?

Chỉ những người đủ và hơn 18 tuổi có thể lập di chúc, trừ khi họ đã lập gia đình hay định lập gia đình trước khi đủ 18 tuổi. Di chúc của một người dưới 18 tuổi dự định lập gia đình không có hiệu lực nếu việc dự định lập gia đình đó không được thực hiện.

Năng lực pháp lý (Legal capacity)

Chỉ những người có năng lực lập di chúc có thể làm điều đó. Để một người nào đó có năng lực họ phải:

- hiểu rằng di chúc là một bản thông báo về những điều sẽ xảy ra đối với tài sản của họ khi họ qua đời
- nhận thức được những tài sản mà họ đang sở hữu
- nhận thức được ai là họ hàng và bạn bè của họ và ai trong những người này họ nên đưa vào trong di chúc của họ với vai trò là người được thừa kế
- không bị ảo giác vì điều này có thể có ảnh hưởng đến quyết định về việc phân chia tài sản của họ.

Một người chỉ cần có năng lực khi họ ký di chúc. Nếu một ai đó bị bệnh mà tình trạng luôn thay đổi, chẳng hạn như khởi đầu của bệnh mất trí nhớ hay rối loạn lưỡng cực, có thể có năng lực để ký di chúc trong một ngày nào đó và không có năng lực vào một ngày khác. Trong trường hợp như thế, điều quan trọng là những chứng cứ của chuyên gia liên quan về năng lực của người này được thu thập cùng ngày hay gần ngày ký di chúc nhất có thể.

Khi nào thì chúng ta nên lập di chúc?

Tất cả chúng ta khi đủ hoặc hơn 18 tuổi nên có di chúc. Việc có một di chúc chưa hoàn hảo còn tốt hơn rất nhiều việc không có gì cả. Chúng ta luôn luôn có thể thay đổi di chúc khi hoàn cảnh của chúng ta thay đổi hay khi chúng ta đã hoàn thành mọi khía cạnh của kế hoạch cho thành viên của gia đình mà kế hoạch này đòi hỏi di chúc của chúng ta phải được sửa chữa.

Khi nào thì chúng ta nên xem xét lại hoặc thay đổi di chúc

Chúng ta nên xem xét lại di chúc ít nhất 5 năm một lần để đảm bảo rằng không có sự thay đổi nào trong luật pháp hay trong hoàn cảnh của chúng ta đòi hỏi di chúc của chúng ta phải được thay đổi. Chúng ta cũng nên lập một di chúc mới khi chúng ta lập gia đình bởi vì với một số ngoại lệ mới được áp dụng, di chúc cũ của chúng ta sẽ bị hủy tự động trừ khi nó được lập trong lúc dự định lập gia đình. Những ngoại lệ mới này bao gồm việc cho phép tặng quà và quyền chỉ định (ví dụ người thi hành) cho người chúng ta cưới tại thời điểm chúng ta qua đời. Nếu chúng ta ly dị, chúng ta cần lập một bản di chúc mới bởi vì bất cứ quà tặng nào cho người chúng ta ly dị và nhiều chỉ định về vai trò của họ như người thi hành hay người được ủy thác sẽ bị hủy bởi việc ly dị trừ khi ý định ngược lại được nhắc đến một cách rõ ràng.

Chuyện gì sẽ xảy ra nếu chúng ta không thể lập di chúc

Những thay đổi gần đây trong luật pháp đã cho phép Tòa Tối Cao của Queensland có quyền lập, sửa đổi hay hủy bỏ di chúc cho một người mà không cần có năng lực di chúc (*Bộ Luật Thừa Kế, S 21*). Tòa chỉ có thể ra lệnh trong khi người đó còn sống và có thể ra lệnh là chi phí tại Tòa được trả bởi tài sản của người đó.

Trước khi ra lệnh, Tòa phải được chứng minh rằng:

- người làm đơn ra tòa là người “phù hợp” làm điều này
- tất cả những người có lợi ích trong đơn được phép trình diện trước Tòa
- phải có nền tảng thích hợp để tin rằng người bị kiện thiếu năng lực lập di chúc
- di chúc được đề xuất, sửa đổi hay thu hồi là (hay có thể là) di chúc mà người đó sẽ làm nếu họ có năng lực trong việc lập di chúc, và
- việc Tòa ra lệnh là thích hợp.

Đây là một điều luật mới và việc Tòa Tối Cao sẽ thể hiện quyền của mình như thế nào vẫn chưa rõ, đặc biệt là khi liên quan đến một người luôn luôn thiếu năng lực. Trong trường hợp này, Tòa có thể chần chừ trong việc ra quyết định cho một người chưa bao giờ có khả năng diễn đạt quan điểm của mình một cách rõ ràng về việc di chúc được đề xuất có giống hay không di chúc mà họ “sẽ lập” nếu họ có năng lực.

Chuyện gì sẽ xảy ra nếu chúng ta qua đời mà không có di chúc?

Nếu chúng ta qua đời mà không có di chúc, các bộ luật của chính phủ sẽ quyết định ai được nhận tài sản của chúng ta sau khi chúng ta qua đời theo “Bộ luật thừa kế” (rules of intestacy). Những điều luật này cũng được áp dụng cho những người không thể lập di chúc bởi vì họ thiếu năng lực và cho những người mà Tòa Tối Cao (xin xem ở trên) không quyết định lập hay thay đổi di chúc. Những điều luật này phức tạp nhưng một số những điều liên quan đến gia đình có thành viên bị tàn tật là:

- nếu chúng ta qua đời để lại người phối ngẫu + con cái:
 - người phối ngẫu được nhận một số tiền nhất định (hiện tại là \$150,000) + “đồ đạc trong nhà” + một nửa (nếu chúng ta chỉ có một con) hay một phần ba (nếu chúng ta có hơn một con) của phần còn lại – những người con chia sẻ phần còn lại
- nếu chúng ta qua đời chỉ để lại con cái mà không có người phối ngẫu:
 - nếu tất cả con chúng ta còn sống khi chúng ta qua đời – tài sản của chúng ta được chia đều cho chúng
 - nếu không phải tất cả con cái của chúng ta còn sống và người con hay những người con qua đời trước chúng ta cũng không có con, những người con còn lại của chúng ta được chia đều
 - nếu không phải tất cả con cái chúng ta còn sống và người con hay những người con qua đời trước chúng ta có con thì những người con đó (cháu của chúng ta) sẽ chia đều phần của cha mẹ chúng
- nếu chúng ta qua đời mà không có người phối ngẫu hay con cái, tài sản của chúng ta sẽ được phân bổ cho họ hàng theo thứ tự sau: cha mẹ; anh chị em; ông bà; cô chú – rồi đến Chính phủ. Nếu anh chị em của chúng ta có đủ tư cách và qua đời trước chúng ta để lại con cái (cháu của chúng ta), những người cháu này chia đều phần của cha mẹ chúng. Tương tự như vậy, nếu cô chú của chúng ta có đủ tư cách và qua đời trước chúng ta để lại con cái (anh em họ của chúng ta), những người anh em họ này chia sẻ phần của cha mẹ họ.

Vì vậy nếu chúng ta qua đời mà không có di chúc, tài sản của chúng ta sẽ được phân chia theo những điều luật này, nghĩa là không có điều luật đặc biệt nào cho người tàn tật. Nếu tài sản chính của chúng ta là ngôi nhà của gia đình và nó được đăng ký bằng một mình tên chúng ta thì có thể nó cần được bán đi để có thể phân chia tài sản. Đây chính là nơi mà người phối ngẫu và/hoặc con trai hay con gái bị tàn tật của chúng ta có thể bị rủi ro lớn và làm hỏng kế hoạch của chúng ta cho tương lai của họ.

Những vấn đề cần được xem xét khi người tàn tật không thể lập di chúc

Nếu thành viên gia đình không thể lập di chúc vì họ thiếu năng lực, điều quan trọng là phải kiểm tra xem chuyện gì sẽ xảy ra đối với tiền và tài sản của họ theo những điều luật di chúc. Điều này đặc biệt quan trọng nếu họ có tài sản đáng kể, có thể thông qua việc thừa kế của một người họ hàng khác hay trúng xổ số! Trong trường hợp này, quý vị nên tìm lời khuyên của luật sư. Nếu luật di chúc đưa đến một kết quả không thỏa đáng thì có thể nên xem xét việc nộp đơn ra Tòa Tối Cao để tìm quyền làm di chúc cho họ.

Những tác động của những điều luật này có thể đề xuất với quý vị rằng tốt nhất là lập kế hoạch cho thành viên bị tàn tật của gia đình đứng tên ít tài sản và bất cứ tài sản có giá trị đáng kể nào mà quý vị muốn để lại cho họ được nằm trong quỹ cơ cấu (xin xem phía dưới).

Cung cấp cho trẻ em dưới 18 tuổi

Khi chúng ta có con dưới 18 tuổi thì phần mà chúng ta muốn để cho chúng trong tài sản của chúng ta phải được giữ trong quỹ cho đến khi chúng đủ 18 tuổi. Nếu chúng ta muốn, chúng ta có thể kéo dài quỹ đến tận khi chúng nhiều tuổi hơn, ví dụ như 21 hay 25. Những điều luật này được áp dụng bất chấp việc chúng có bị tàn tật hay không.

Đối với trẻ em dưới 18 tuổi chúng ta có thể chỉ định người bảo trợ, được biết dưới tên “người bảo trợ di chúc”. Khi bố hoặc mẹ qua đời, người cha hoặc người mẹ còn sống trở thành người bảo trợ chung cho việc bảo trợ di chúc trừ khi di chúc tuyên bố rằng việc chỉ định người bảo trợ di chúc không có hiệu lực cho đến khi cả hai cha mẹ qua đời. Trong bối cảnh này sự bảo trợ có nghĩa là có trách nhiệm cho sự an toàn của đứa trẻ một cách lâu dài, không phải là việc trông nom hàng ngày. Một người bảo trợ cho trẻ có quyền đưa ra quyết định quan trọng như đứa trẻ sẽ sống ở đâu, học trường nào và hầu hết các quyết định y tế. Chúng ta không thể chỉ định một người bảo trợ di chúc cho con trai hay con gái bị tàn tật trên 18 tuổi của chúng ta và bất cứ sự chỉ định nào cho trẻ dưới 18 tuổi sẽ mất hiệu lực khi chúng đủ 18 tuổi.

Vấn đề mấu chốt ở đây là – chúng ta sẽ chỉ định ai là người được ủy thác và người bảo trợ?

Cung cấp cho người tàn tật

Nếu chúng ta có con trai hay con gái dưới 18 tuổi bị tàn tật, thì điều đặc biệt quan trọng là phải chỉ định một người bảo trợ di chúc vì có nhiều khả năng là ai đó sẽ phải có quyền chính thức để đưa ra quyết định về những vấn đề, chẳng hạn như giáo dục hay chăm sóc y tế. Chúng ta cũng cần phải xem xét nhu cầu về một quỹ di chúc tồn tại sau khi chúng đủ 18 tuổi. Nếu con của chúng ta bị tàn tật và còn rất nhỏ, chúng ta sẽ cần xem xét lại di chúc thường xuyên, đặc biệt là nếu năng lực của chúng thay đổi khi chúng lớn lên.

Nếu chúng ta có những đứa con khác, chúng ta sẽ cần phải quyết định xem phần nào chúng ta sẽ để lại cho con gái hay con trai bị tàn tật của chúng ta và phần nào cho những đứa con khác. Cho đến khi con gái hay con trai bị tàn tật của chúng ta đến tuổi trưởng thành thì việc ra quyết định này có thể là khó khăn. Điều này cho thấy một lần nữa nhu cầu cho việc xem xét lại di chúc của chúng ta một cách thường xuyên. Cho dù khi chúng đã trưởng thành, kế hoạch và hoàn cảnh của chúng ta cũng sẽ thay đổi và những điều khoản trong di chúc của chúng ta cần phải được xem xét lại thường xuyên. Chúng ta cần có những tư vấn luật pháp cụ thể vì hoàn cảnh của mỗi chúng ta khác nhau.

Trong một số gia đình, việc bố mẹ để lại phần lớn hơn trong tài sản cho thành viên gia đình bị tàn tật hay ít nhất ở quỹ trong suốt cuộc đời họ có thể là thích hợp bởi vì nhu cầu của họ có nhiều khả năng sẽ lớn hơn những thành viên gia đình khác. Việc lập kế hoạch của chúng ta sẽ giúp cho việc quyết định mức độ nhu cầu của họ, đặc biệt là cho việc trả tiền chi phí hỗ trợ. Trong những gia đình khác cách chia đều giữa các con sẽ là phù hợp.

Để lại phần tài sản không tương xứng cho người tàn tật

Lỗi lầm lớn nhất chúng ta có thể phạm phải là việc chúng ta không để lại gì trong di chúc cho con trai hay con gái bị tàn tật của chúng ta. Chúng ta có thể được khuyên là chúng ta làm điều này dựa trên việc nếu chúng ta để lại tất cả cho những người con khác chúng ta có thể cung cấp cho chị em chúng ta và không có vấn đề gì cả với những quyền lợi Phúc Lợi Xã Hội... Tuy nhiên bên cạnh việc thiếu an toàn trong chiến lược này, con trai hay con gái bị tàn tật của chúng ta có quyền trông đợi việc chúng ta cung cấp cho chúng ta bên cạnh những người con khác. Trong khi tiền bạc sẽ không làm cho chúng ta an toàn, chúng ta càng để lại nhiều an toàn tài chính cho chúng ta thì chúng ta và những người giúp đỡ sẽ càng đứng vững trước những thay đổi trong những chính sách và hoạt động của chính phủ và các dịch vụ.

Thêm nữa, nếu con trai hay con gái bị tàn tật của chúng ta phụ thuộc nhiều vào chúng ta trong suốt quá trình khôn lớn, chúng ta có quyền pháp lý về “điều khoản thích hợp” trong tài sản của chúng ta. Trong một số trường hợp, điều này có nghĩa là chúng ta có quyền đòi hỏi cao hơn anh chị em của chúng ta. Di chúc của chúng ta có thể bị yêu cầu xem xét lại tại Tòa Tối Cao bởi chúng ta hay ai đó hành động trên danh nghĩa của chúng ta như Nhân Viên Ủy Thác Công Cộng hay một người quản trị được chỉ định theo luật “Điều Luật Gia Đình” dựa trên việc chúng ta sao lãng việc chăm sóc thích hợp cho chúng ta. Những đơn kiện ra Tòa này có thể rất căng thẳng và chi phí pháp luật của những vụ kiện này có nhiều khả năng được chi trả bởi tài sản của chúng ta và do đó làm giảm giá trị của tài sản này cho tất cả những người thừa kế.

Chuyện gì sẽ xảy ra nếu một người họ hàng bị tàn tật không thể quản lý tiền bạc?

Nếu con trai hay con gái bị tàn tật của chúng ta không có đủ năng lực để quản lý các vấn đề về tài chính của mình, chúng ta có thể cung cấp cho chúng ta theo như cách chúng ta cung cấp cho những người con khác, tức là bằng cách tặng trực tiếp trong di chúc của chúng ta hoặc nếu chúng ta còn nhỏ thì trong những quỹ cho đến khi chúng ta đủ tuổi trưởng thành.

Nếu chúng không có đủ năng lực để quản lý vấn đề tài chính của chính mình thì có thể việc tặng quà trực tiếp là thích hợp, đặc biệt là nếu quà này nhỏ và phương pháp này phù hợp với những sắp xếp hiện tại mà chúng ta đã thiết lập, cho phép người thực hiện trả tiền trực tiếp cho chúng. Tuy nhiên nếu người thực hiện của chúng ta không được chuẩn bị để trả tiền cho chúng trực tiếp thì Tòa Bảo Trợ và Quản Trị có thể cần chỉ định một người quản trị.

Có một cách khác và cách này thường được ưa thích hơn là chúng ta có thể để phần của chúng trong tài sản của chúng ta trong quỹ. Nếu chúng ta thiết lập một quỹ thích hợp cho hết cuộc đời của chúng, một cách nữa là đưa thẳng phần của chúng vào quỹ đã sẵn có này.

“Quỹ di chúc” (testamentary trust) – quỹ được thành lập trong di chúc

Như đã nhắc đến ở trên, khi chúng ta để lại một phần của tài sản cho một người con dưới 18 tuổi, chúng ta không thể trực tiếp để lại cho chúng, chúng ta phải để lại cho chúng trong một quỹ. Chúng ta thiết lập một quỹ trong di chúc và chỉ định người được ủy thác để quản trị quỹ cho quyền lợi của chúng.

Nếu con trai nay con gái bị tàn tật của chúng ta hơn 18 tuổi hoặc chúng ta biết chúng sẽ không có khả năng điều hành các vấn đề về tài chính khi chúng có quyền về mặt pháp lý để làm chuyện đó khi đủ 18 tuổi, chúng ta có thể thiết lập quỹ di chúc trong di chúc của chúng ta, quỹ này sẽ tồn tại suốt cuộc đời chúng.

Trong một quỹ, tiền hay tài sản được chuyển cho một người (người được ủy thác) (the trustee) để người này quản lý cho lợi ích của người khác (người thừa kế) (the beneficiary). Quỹ chúng ta thiết lập cần phải thích hợp với những nhu cầu cá nhân của con trai hay con gái bị tàn tật của chúng ta. Nếu chúng ta không làm rõ ràng viễn cảnh về việc chúng ta muốn gì cho họ và không xây dựng kế hoạch để biến viễn cảnh đấy thành sự thật, thì việc thiết kế quỹ mà đáp ứng những nhu cầu của chúng có thể gặp khó khăn. Trong bất cứ trường hợp nào thì tư vấn pháp lý và kế toán cụ thể đều cần thiết.

Có nhiều dạng quỹ khác nhau bao gồm những quỹ cố định (fixed trusts), quỹ ủy thác (discretionary trusts), quỹ lai (hybrid trusts) (phối hợp giữa cố định và ủy thác) và quỹ tàn tật đặc biệt. Quỹ cố định tuyên bố rõ những điều người được ủy thác phải làm ví dụ đưa cho con trai hay con gái của chúng ta \$10,000 một năm. Quỹ ủy thác cho người được ủy thác quyền. Nó có thể hướng dẫn người được ủy thác đầu tư quỹ và trả tiền thu nhập cho con trai hay con gái bị tàn tật của chúng ta theo quyết định của người được ủy thác hay nó có thể cho phép người được ủy thác sử dụng cả vốn lẫn lãi cho lợi ích của chúng theo quyết định của họ.

Lợi ích của quỹ cố định là chúng ta có thể định hướng và giới hạn quyền của người được ủy thác. Chúng ta có thể điều khiển cách quỹ sẽ được quản lý cả sau khi chúng ta qua đời. Hạn chế của quỹ cố định là nó không linh hoạt và không mang lại cho người được thừa kế sự linh hoạt mà họ có thể cần để đáp ứng những tình huống không thể lường trước được trong cuộc sống của con trai hay con gái bị tàn tật của chúng ta hay những thay đổi trong luật pháp và chính sách của chính phủ mà

có thể ảnh hưởng đến chúng. Những khoản tiền thanh toán thường xuyên cũng có thể được hiểu là thu nhập.

Mặt khác, quỹ ủy thác cho phép người được ủy thác linh hoạt điều hành các vấn đề về thuế và đôi lúc các vấn đề về phúc lợi xã hội để chúng có những ảnh hưởng tiêu cực thấp nhất. Tuy nhiên nên nhớ rằng nếu người thừa kế là người nhận trợ cấp thì quỹ được Centrelink coi như là tài sản của người nhận trợ cấp. Điều này có nghĩa là nó sẽ được đưa vào trong bài kiểm tra tài sản của Centrelink trừ khi nó được miễn giảm theo Quỹ Tàn Tật Đặc Biệt (xin xem ở dưới)

Một người được ủy thác của quỹ ủy thác có thể điều chỉnh mức thanh toán hay mức độ hỗ trợ theo nhu cầu của người thừa kế bị tàn tật hơn là bị ép buộc trả tiền cho họ một số tiền nhất định hàng năm mà không cần để ý nhu cầu của họ. Vì vậy một người được ủy thác có nhiều quyền quyết định có thể tiết kiệm tiền để mua những thiết bị đắt tiền hay trả cho kỳ nghỉ trong khi đó người được ủy thác ở quỹ cố định có thể không thể làm điều đó dễ dàng. Tuy nhiên cần nhớ nữa là những thu nhập không được tiêu từ Quỹ Ủy Thác Đặc Biệt (xin xem dưới đây) có thể bị đánh thuế ở mức cao nhất.

Vấn đề khó khăn với quỹ ủy thác là chúng ta cần tin tưởng người được ủy thác hơn. Họ càng có nhiều quyền quyết định thì chúng ta càng phải tin tưởng họ hơn.

Một cách để giải quyết vấn đề này là buộc người được ủy thác phải điều hành theo những nguyên tắc nhất định, ví dụ như Nguyên Tắc và Mục Tiêu trong Bộ Luật Dịch Vụ Tàn Tật 1992 (Qld) hay Nguyên Tắc trong Bộ Luật Bảo Trợ và Quản Trị 2000 (Qld). Ví dụ về những điều khoản trong quỹ bao gồm những quyền của người được ủy thác ở trang 273 của quyển Bao Gồm Cả Tôi: Người Tàn Tật, Quyên và Luật Pháp ở Queensland, Tổ Chức Biện Hộ Queensland, 1994;

“Người được ủy thác phải chi trong suốt cuộc đời của A khoản thu nhập sinh ra hay từ vốn và nếu thu nhập ở bất cứ thời điểm nào không đầy đủ cho mục đích của khoản tiền đó mà người được ủy thác nghĩ là đủ cho A để A sống, phát triển hay nhận lợi ích tại thời điểm đầy và theo cách mà người được ủy thác nghĩ là phù hợp cho dù nên có hay không nên có một quỹ khác cho cùng mục đích để hỗ trợ và giúp đỡ A tham gia vào xã hội một cách tích cực theo những nguyên tắc và mục tiêu của Bộ Luật Dịch Vụ Người Tàn Tật 1991(Qld), s 9, và sau khi A qua đời, vốn trong quỹ ở trên chưa dùng được chuyển cho B”

Một phương pháp nữa có thể là chỉ rõ nhưng thanh toán cụ thể phải được chi theo những nền tảng cố định (ví dụ \$3000 cho việc đi nghỉ mỗi năm) trong khi cho phép ban được ủy thác của chúng ta quyền quyết định về những phương hướng cụ thể.

Bản Ghi Nhớ Những Mong Muốn (Memorandum of Wishes)

Một chiến lược rất hữu ích là viết một Bản Ghi Nhớ Những Mong Muốn. Chúng ta có thể kèm bản này với di chúc hay bao gồm trong di chúc của chúng ta. Bản Ghi Nhớ Những Mong Muốn không ràng buộc người được ủy thác nhưng có sức mạnh đạo đức đáng kể và chúng ta có thể yêu cầu người được ủy thác đọc và ký nó.

Bản Ghi Nhớ Những Mong Muốn trình bày cách chúng ta muốn người được ủy thác dùng quỹ ủy thác để mang lại lợi ích cho thành viên gia đình chúng ta. Chúng ta có thể bao gồm viễn cảnh của chúng ta về cuộc sống mà chúng ta mong muốn cho thành viên gia đình, chúng ta muốn dùng quỹ ủy thác vào việc gì và quan trọng hơn là những thứ chúng ta không muốn dùng quỹ này để trả cho (ví dụ không phải là một nhà tập thể hay viện). Chúng ta có thể làm rõ rằng chúng ta muốn người được ủy thác hỗ trợ những lợi ích và đam mê cụ thể của thành viên gia đình chẳng hạn như thể thành viên của câu lạc bộ bóng đá yêu thích của họ hay kỳ nghỉ hàng năm tại bờ biển với bạn bè.

Thêm vào đó chúng ta có thể tuyên bố rằng chúng ta trông đợi người được ủy thác làm theo lời khuyên của nhóm người cùng lợi ích như thành viên gia đình chúng ta. Nếu chúng ta lập một vòng hỗ trợ, thành viên vòng có thể đảm nhiệm vai trò quan trọng này. Lý tưởng là người được ủy thác sẽ là thành viên của vòng hỗ trợ.

Người thừa kế còn lại - khi quỹ ủy thác kết thúc

Khi chúng ta thiết lập một quỹ ủy thác trong di chúc, chúng ta phải chỉ rõ tương lai của tiền còn lại trong quỹ khi quỹ kết thúc, thường là khi người thừa kế - thành viên bị tàn tật trong gia đình chúng ta qua đời. Tiêu biểu là khi cha mẹ có những đứa con khác, họ muốn tiến cử những đứa con khác này hay có thể con của những đứa con của họ (cháu của ông bà), khi những người con kia qua đời trước khi quỹ này kết thúc. Khi họ đã để lại phần lớn hơn trong tài sản của họ cho thành viên bị tàn tật của gia đình, cha mẹ có thể coi đó là cách để bù đắp cho những người con khác để cho việc chúng nhận phần nhỏ hơn lúc đầu.

Nếu không có những người con khác hay vì một lý do nào đó cha mẹ không muốn tiến cử những người con khác cho vị trí người thừa kế còn lại (có lẽ để tránh việc mâu thuẫn lợi ích của người được ủy thác) họ có thể định hướng bất cứ phần quỹ ủy thác nào còn lại cho người khác hay cho tổ chức từ thiện mà họ muốn hỗ trợ.

Chỉ định người được ủy thác (trustee)

Một quyết định quan trọng cho nhiều người trong chúng ta là việc chỉ định người được ủy thác. Chúng ta có thể thiết lập một quỹ ủy thác giàu có nhưng nếu không có người thích hợp cho vị trí người được ủy thác, quỹ này sẽ bị giảm giá trị. Chỉ định người được ủy thác thích hợp sẽ là đặc biệt quan trọng nếu chúng ta thiết lập quỹ ủy thác. Nếu chúng ta xây dựng một vòng hỗ trợ xung quanh con trai hay con gái bị tàn tật của chúng ta, một nơi để tìm kiếm người được ủy thác sẽ là trong nhóm người này. Có thể chúng ta không thể nghĩ ra người được ủy thác tiềm năng và đây chính là một lý do nữa cho việc chúng ta nên xem xét việc xây dựng vòng hỗ trợ hay mạng lưới rộng lớn những người tận tâm với thành viên gia đình chúng ta.

Chúng ta nên chỉ định ít nhất hai người được ủy thác và chúng ta nên cân nhắc những người được chỉ định có khả năng thay thế tiếp quản khi những người chúng ta chỉ định đầu tiên không thể thực hiện được vai trò. Chúng ta nên nói chuyện với những người chúng ta lựa chọn và đảm bảo rằng họ sẵn lòng đảm nhận vai trò này.

Khi chỉ định người được ủy thác chúng ta nên cân nhắc:

- những người có kỹ năng và kinh nghiệm cho công việc – họ không cần phải là người quản lý tài chính có kinh nghiệm nhưng họ nên thoải mái với việc tìm kiếm và làm theo những tư vấn của những nhân viên chuyên nghiệp có liên quan
- những người với độ tuổi thích hợp – khi chúng ta già đi, chúng ta cần người trẻ hơn chúng ta
- những người sẽ theo đuổi viễn cảnh và kế hoạch cho tương lai của chúng ta cho thành viên gia đình hoặc ít nhất nghe theo lời khuyên của những người ủng hộ viễn cảnh của chúng ta
- những người với mâu thuẫn lợi ích ít nhất – nhận biết được những cạm bẫy tiềm ẩn trong việc chỉ định những người chúng ta tiến cử cho vị trí người thừa kế còn lại và đảm bảo rằng ít nhất một trong những người được ủy thác không phải là người thừa kế còn lại.

Quỹ “đương thời” (Inter vivos) – thành lập trong lúc chúng ta còn sống

Có thể thiết lập một quỹ cho con trai hay con gái bị tàn tật của chúng ta trong lúc chúng ta còn sống. Những quỹ này được gọi là quỹ “đương thời”. Chúng được thiết lập bởi văn bản quỹ thay vì bởi di chúc và trong khi chúng có thể phức tạp hơn và thiết lập chúng đắt hơn so với quỹ di chúc, cho dù chúng tương đối giống nhau về mặt khái niệm. Chúng ta cần có tư vấn luật pháp và kế toán cụ thể.

Dạng quỹ này có lẽ chỉ được cân nhắc nếu chúng ta có rất nhiều tiền để lại cho thành viên bị tàn tật của gia đình chúng ta trước khi chúng ta qua đời. Nó cho phép một khoản tiền cụ thể hay tài sản được để dành và chỉ sử dụng cho lợi ích của họ.

Ví dụ như, một quỹ đương thời có thể hữu dụng bảo vệ phần vận may bất ngờ, có thể là thông qua việc bán một căn nhà lớn của gia đình. Một tình huống nữa khi quỹ đương thời có thể hữu dụng là khi một người họ hàng, ví dụ như ông bà mong muốn để lại phần tài sản trong di chúc của họ cho con trai hay con gái bị tàn tật của chúng ta. Nếu đã có một quỹ đương thời hoạt động, họ có thể để lại phần tài sản cho người được ủy thác của quỹ đó thay vì thiết lập một quỹ riêng khác trong di chúc của họ. Một quỹ đương thời cũng có lợi thế là khi chúng ta qua đời, sẽ ngay lập tức có tiền cho thành viên gia đình chúng ta thay vì việc có một giai đoạn không có tiền cho đến khi tài sản của chúng ta được giải quyết xong.

Quỹ Tàn Tật Đặc Biệt (Special Disability Trusts)

Trong năm 2006, Chính Phủ Liên Bang đã đưa ra bộ luật mới cho phép việc thiết lập Quỹ Tàn Tật Đặc Biệt. Mục đích chính của Quỹ Tàn Tật Đặc Biệt (SDT) là cho phép những ưu đãi cho người bị tàn tật nặng và thành viên gia đình sống dựa trên phúc lợi xã hội hoặc tiền trợ cấp cựu chiến binh hoặc các khoản trợ cấp.

Trừ khi một quỹ là Quỹ Tàn Tật Đặc Biệt, tài sản trong một quỹ được thiết lập cho quyền lợi của người tàn tật sẽ được Centrelink và Bộ Sự Vụ Cựu Chiến Binh (DVA) xem như là tài sản của người đó. Quan trọng là việc này bao gồm cả quỹ ủy thác

bảo vệ được thiết lập theo di chúc. Điều này có nghĩa là tài sản quỹ và có thể là thu nhập của quỹ sẽ bị Centrelink/DVA đưa vào bài trắc nghiệm tài sản và trắc nghiệm thu nhập trừ khi quỹ này được ưu đãi như Quỹ Tàn Tật Đặc Biệt. Theo như Centrelink, bài trắc nghiệm tài sản năm 2007 tuyên bố rằng bất cứ ai nhận tiền trợ cấp của Centrelink có tài sản trị giá đến \$287,750 nếu họ không sở hữu nhà hoặc \$166,750 cộng với ngôi nhà của họ nếu họ sở hữu nhà vẫn được quyền nhận toàn bộ tiền trợ cấp. Bài trắc nghiệm tài sản của DVA cũng tương tự.

Những giới hạn của trắc nghiệm tài sản tăng mỗi năm. Bất cứ khoản nào nằm trên những giới hạn này sẽ được Centrelink tính đến khi quyết định khoản tiền trợ cấp mà họ trả nếu có. Thu nhập từ quỹ cũng sẽ được Centrelink tính đến trong trắc nghiệm thu nhập mà hiện tại (tháng 1/2008) cho phép thu nhập \$132 mỗi hai tuần trước khi tiền trợ cấp bị ảnh hưởng. Khi tài sản và/hoặc thu nhập của người nhận tiền trợ cấp vượt trên những giới hạn này, tiền trợ cấp của họ giảm xuống theo mức thang đối chiếu và cuối cùng là họ trở nên không đủ điều kiện nhận bất cứ khoản tiền trợ cấp nào.

Quỹ Tàn Tật Đặc Biệt có thể được thiết lập trong lúc chúng ta còn sống (“quỹ đương thời”) hoặc trong di chúc của chúng ta. Có những điều luật cụ thể mà cần được làm theo, bao gồm văn bản quỹ phải đáp ứng một số yêu cầu cụ thể. Mỗi người chỉ có thể được thiết lập một Quỹ Tàn Tật Đặc Biệt và họ phải là người bị “tàn tật nặng”. Quỹ này chỉ được dùng cho việc “chăm sóc và nhà ở”, điều này có nghĩa là một gia đình có thể cần phải thiết lập hai quỹ ủy thác nếu gia đình đó muốn thiết lập quỹ ủy thác cho những mục đích khác, chẳng hạn như đi nghỉ, quần áo...

Tàn tật nặng

Để một cá nhân được coi như là người bị “tàn tật nặng”, những điều luật sau được áp dụng:

- Nếu dưới 16 tuổi, họ phải bị “tàn tật nặng nề” theo định nghĩa của Bộ Luật Phúc Lợi Xã Hội
- Nếu đủ hoặc hơn 16 tuổi, họ phải
 - đủ điều kiện nhận tiền trợ cấp tàn tật, và
 - bởi vì bị tàn tật họ không thể làm việc hoặc ít khả năng có thể làm việc với mức lương tối thiểu (không bao gồm việc nhận lương hỗ trợ), và
 - hoặc sống trong khu nhà trợ cấp bởi Chính Phủ Liên Bang/Tiểu Bang/Vùng lãnh thổ hoặc sự tàn tật của họ yêu cầu một người chăm sóc riêng mà đủ tiêu chuẩn nhận Trợ Cấp Chăm Sóc hoặc Thanh Toán Chăm Sóc.

Chăm sóc và nhà ở

Tiền trong Quỹ Tàn Tật Đặc Biệt chỉ được dùng trong việc “chăm sóc và nhà ở” cho cá nhân người thừa kế. Điều này bao gồm:

- chi phí nhà ở
- chi phí chăm sóc tàn tật tăng thêm
- chi phí liên quan đến việc điều hành quỹ.

Bất cứ chi phí nào không thuộc “chăm sóc và nhà ở” không được thanh toán bằng tiền trong Quỹ Tàn Tật Đặc Biệt. Bao gồm bất cứ thứ gì cá nhân mong muốn hoặc cần bắt chấp việc họ bị tàn tật, chẳng hạn như quần áo, đi nghỉ, thiết bị điện và các đồ dùng trong nhà. Trong nhiều trường hợp, những thứ này rất đắt vì vậy cha mẹ thiết lập quỹ ủy thác.

Ưu đãi

Nếu quỹ đáp ứng những yêu cầu của Quỹ Tàn Tật Đặc Biệt, quỹ ủy thác tối đa \$500,000 (được xem xét hàng năm) sẽ được miễn đưa vào trách nhiệm tài sản và trách nhiệm thu nhập của Centrelink/DVA. Vào thời điểm tháng 1 năm 2007 đã tăng lên \$516,500. Con số này không bao gồm căn nhà nơi người nhận trợ cấp sống. Hơn nữa khi tài sản quỹ được dùng, chúng có thể được “cộng thêm” cho đủ mức tối đa một lần nữa. Điều này có nghĩa là nếu Quỹ Tàn Tật Đặc Biệt được thiết lập với \$500,000 và \$150,000 được dùng cho nhà ở cho người thừa kế, quỹ ủy thác có thể được “cộng thêm” để đưa nó trở lại mức tối đa cho phép

Tương tự như vậy, thu nhập từ tài sản tới \$500,000 (được xem xét hàng năm) trong quỹ ủy thác cũng không được tính khi xác định tiền trợ cấp của cá nhân. Tuy nhiên, thu nhập từ quỹ sẽ bị đánh thuế và bất cứ khoản thu nhập nào không dùng của mỗi năm, phần thu nhập không tiêu có thể bị đánh thuế ở mức cao nhất.

Một ưu đãi khác dành cho thành viên thân thiết của gia đình muốn để tới \$500,000 (không được tính toán lại trong trường hợp này) cho quỹ Quỹ Tàn Tật Đặc Biệt và vẫn đủ tiêu chuẩn để nhận trợ cấp. Theo luật tặng quà phúc lợi xã hội và cựu chiến binh, một người nhận trợ cấp chỉ có thể tặng \$10,000 một năm hay \$30,000 trong vòng năm năm mà không bị ảnh hưởng bởi luật tặng quà và tiêu chuẩn nhận tiền trợ cấp bị ảnh hưởng. Sự ưu đãi này mở rộng cho cả quà tặng trong vòng 5 năm của những người đủ tiêu chuẩn cho người già nhận trợ cấp hoặc cựu chiến binh thích hợp. Vì thế cha mẹ hoặc “những thành viên thân thiết của gia đình” có thể chuyển nhiều nhất \$500,000 vào Quỹ Tàn Tật Đặc Biệt mà vẫn đủ tiêu chuẩn nhận tiền trợ cấp tuổi già hoặc tiền trợ cấp DVA.

Ví dụ như chẳng hạn một góa phụ nhận tiền trợ cấp tuổi già và có con trai bị tàn tật nặng muốn bán căn nhà trị giá \$700,000 và chuyển vào nhà dưỡng lão trị giá \$250,000, giữ \$50,000 cho bản thân và sau đó chuyển số tiền \$400,000 cho con trai để trợ giúp anh ta. “Luật tặng quà” của Centrelink ngăn cản việc tặng hơn \$30,000 trong vòng 5 năm. Thậm chí ngay cả không có điều luật này, việc tặng \$400,000 cho con trai của bà có thể ảnh hưởng nặng nề lên tiền trợ cấp của anh ta. Bằng cách thiết lập SDT cho con trai bà, bà có thể bán ngôi nhà và chuyển \$400,000 vào trong SDT của anh ta và tiền trợ cấp của cả hai đều không bị ảnh hưởng. Về mục đích của SDT, “thành viên thân thiết của gia đình” được định nghĩa như sau:

- cha mẹ (bao gồm cha mẹ nuôi và cha mẹ kế)
- người bảo trợ hợp pháp của một người bị tàn tật nặng dưới 18 tuổi (hoặc người đã là người bảo trợ hợp pháp lúc họ dưới 18 tuổi)
- ông bà

- anh chị em (bao gồm anh chị em nuôi, anh chị em cùng cha (mẹ) khác mẹ (cha), và anh chị em là con riêng của cha mẹ .

Hạn chế của Quỹ Tàn Tật Đặc Biệt

Có một số hạn chế liên quan đến Quỹ Tàn Tật Đặc Biệt. Những điều này bao gồm:

- định nghĩa về “tàn tật nặng” bị giới hạn và có nhiều khả năng loại trừ người mà gia đình có trách nhiệm muốn thiết lập quỹ bảo vệ (ví dụ người làm công ăn lương cần hỗ trợ trong việc quản lý tiền)
- quỹ ủy thác chỉ được dùng để cho “chăm sóc và nhà cửa” vì vậy dẫn đến nhu cầu cho việc thiết lập hai quỹ để đảm bảo tất cả các nhu cầu tài chính của thành viên gia đình được đáp ứng
- một khi quý vị để tài sản vào trong SDT, quý vị không thể lấy lại hoặc dùng chúng cho mục đích khác
- nếu thu nhập quỹ không được dùng hết trong bất cứ năm nào, khoản chưa dùng có thể bị đánh thuế ở mức cao nhất
- chỉ có một SDT được thiết lập cho một người – điều này có thể mang khó khăn cho những cha mẹ ly thân hay ly dị và mỗi người này muốn cung cấp cho con trai/con gái thông qua SDT
- giới hạn tối đa \$500,000, trong khi là khoản tiền lớn đối với nhiều người, chỉ có thể cho phép quỹ phát sinh ra thu nhập khoảng \$25,000 một năm (5%) tức là có ít khả năng để trả cho chi phí tiền công hỗ trợ 15/20 giờ một tuần – đối với gia đình có khả năng tài chính để cung cấp nhiều hơn \$500,000 cho việc hỗ trợ thành viên gia đình họ thì SDT không phải là một lựa chọn.

Những vấn đề khác với Quỹ Tàn Tật Đặc Biệt là việc quý vị có thể không có nhu cầu về Quỹ Tàn Tật Đặc Biệt trong di chúc trừ khi quý vị để lại một phần tài sản vượt quá giới hạn trần nghiệm tài sản của Centrelink cho thành viên bị tàn tật trong gia đình. Ví dụ như một quỹ ủy thác \$250,000 sẽ không bị ảnh hưởng bởi trần nghiệm tài sản nếu cá nhân này không có tài sản khác và không có nhà riêng. Tuy nhiên thu nhập từ quỹ ủy thác \$250,000 không phải là Quỹ Tàn Tật Đặc Biệt có thể tác động đến tiền trợ cấp và tùy thuộc vào mức điều khiển hay lợi ích của người thừa kế đối với quỹ.

Điều đặc biệt quan trọng là phải có tư vấn luật pháp và tài chính cụ thể trước khi quyết định có nên thiết lập Quỹ Tàn Tật Đặc Biệt hay không. Thông tin thêm có sẵn ở Bộ Gia Đình, Dịch Vụ Cộng Đồng và Sự Vụ Bản Địa Liên Bang. (FACSIA – xin xem ở dưới).

Kết luận

Trong khi đối với nhiều người khi lo lắng về tương lai việc đầu tiên họ nghĩ đến là di chúc, quỹ ủy thác và sự bảo hộ hoặc quản lý tiền bạc, tôi đã cố gắng để chứng tỏ rằng, trong khi chúng ta có thể và nên bắt đầu những vấn đề này thì chúng ta không thể hoàn thành được chúng cho đến khi chúng ta xây dựng xong viễn cảnh và kế hoạch. Thậm chí sau đó chúng ta sẽ phải xem xét lại kế hoạch, di chúc và bất cứ sắp xếp nào mà chúng ta đã thực hiện theo định kỳ.

Tôi cũng đã cố gắng chứng minh tầm quan trọng của việc xây dựng mạng lưới những người xung quanh thành viên bị tàn tật của gia đình chúng ta. Với những tư vấn pháp lý đúng đắn, sẽ không có khó khăn nào trong việc chuẩn bị di chúc và quỹ thích hợp để cung cấp cho thành viên bị tàn tật của gia đình. Nhưng nếu không có một mạng lưới hay vòng hỗ trợ tận tâm thì một số gia đình có thể gặp rất nhiều khó khăn trong việc thiết lập những thỏa thuận không chính thức để giúp đỡ cho việc ra quyết định hay tìm người thích hợp để chỉ định làm người được ủy thác và người bảo trợ di chúc. Chúng ta cần quan tâm đến những vấn đề luật pháp và chuẩn bị cho lúc chúng ta không còn sống nữa. Nhưng chính là những người tận tâm khác mà không phải là di chúc và việc sắp xếp quỹ của chúng ta sẽ giữ cho thành viên bị tàn tật của gia đình chúng ta an toàn và cho phép họ có thể tiếp tục thưởng thức cuộc sống mà chúng ta làm việc chăm chỉ để xây dựng và nuôi dưỡng cho họ.

Thông tin thêm

1. Để có thêm thông tin về Pave the Way và chi tiết về những hội thảo của Pave the Way, thông tin, các nguồn lực và phương thức Pave the Way làm việc với các gia đình hãy viếng thăm trang mạng của Pave the Way - www.pavetheway.org.au.
2. Bao gồm trong trang mạng của Pave the Way là Trang Thông Tin “Chuẩn Bị Di Chúc”. Pave the Way cũng có một danh sách các luật sư mà các gia đình có thể liên lạc cũng như thông tin về những trợ giúp chuyên nghiệp liên quan khác – điện thoại 1300 554 402 hay (07) 3291 5800 hay viếng thăm trang mạng của Pave the Way
3. Hai cuốn sách “Lập Kế Hoạch cho Tương Lai – Người Tàn Tật” và “Quỹ Tàn Tật Đặc Biệt – Giải Quyết Vấn Đề” – sẵn có miễn phí ở Bộ Gia Đình, Dịch Vụ Cộng Đồng và Sự Vụ Bản Địa Liên Bang (FACSLIA)
4. Trang mạng của Dự Án Thí Điểm Lập Kế Hoạch Cho Người Bị Suy Giảm Năng Lực Queensland có thông tin về việc lập kế hoạch cho tương lai, di chúc, quỹ và lập kế hoạch tài sản - www.qicppp.org.
5. Để có thêm thông tin về PLAN hay PIN hãy viếng thăm trang mạng của họ – www.plan.ca và www.pin.org.au.